

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisal in dopisil se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Narožnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 30.

V Ljubljani, dne 28. julija 1910.

Leto XXIII.

Naša carina.

O carini se toliko govori in zlasti kmetu se očita, da je za njegove pridejke in za živino carina kriva vse dražine, da je potrebno za vsacega vedeti, kako se carina postavlja in izpreminja.

1. Carinski cenik sklne državní zbor. Za našo državo je potrjen dne 13. februarja 1906. V njem so našete posamne vrste blaga, poljedelskih izdelkov in živine in zraven določeno, koliko se pobira na meji carine za reči, ki pridejo iz tujih držav.

2. Ta cenik, ki se imenuje avtonomni carinski cenik, velja za vse tiste države, s katerimi ne sklne naša država nobene trgovske pogodbe. Da so trgovske pogodbe veljavne, jih mora odobriti državni zbor.

3. Kadar se pa sklepa trgovska pogodba, se carina za posamne reči večkrat tudi izdatno zniža, ali celo popolnoma opusti. Seveda se pri tem gleda, da tuja država popusti pri carini za naše blago. Par primerov: Naš carinski cenik določa za 100 kg finega sira 60 K carine. V trgovski pogodbi z Italijo z dne 11. februarja 1906. je pa določena carina za laški sir na 12 K, torej petkrat znižana. Olje (100 kg)¹ ima carine 24 K, iz Italije po pogodbi pa le 4 K. Bela svila ima v avtonomnem tarifu 120 K, laška 80 K. Svilene tkanine (gladke) imajo carine 1200 K, z Laškega pa le 180 K. Pletene košare 12 K, laške le 5 K 50 vin. Za te in še mnoge druge olajšave nam je dala Italija tudi polajšav; zlasti je važno, da je naš les pri uvozu na Laško prost.

¹ Splošno, razen pri živini, ki se teje po glavah, se jemlje enota za 100 kilogramov.

Švica nam je n. pr. dovolila prost uvoz krompirja; seveda ima za to za svoje blago pri nas carinske polajšave, n. pr. pri siru. Stalna pogodba s Švico je v veljavi od 10. marca 1906.

Rusiji smo znižali carino na proso od 1 K 75 vin. na 1 K 20 vin., fižol od 4 K 50 vin. na 2 K 40 vin., gosi (8 K 100 kilogramov) so z Ruskega proste, ravno tako jajca, ki zanje zahteva naš carinski cenik tudi 8 K. Pri uvozu konj iz Rusije se je znižala carina od 100 K na 60 K pri konjih nad dve leti, pod dvema letoma pa od 50—30 K. Tudi ta pogodba je od leta 1906.

4. Pri trgovskih pogodbah se večkrat napravi določba, da nobena obeh držav, ki se pogodita, ne bo dala kakí tretji več ugodnosti. Če potemtakem n. pr. Italija kakí tretji državi popusti pri kakem blagu več, nego je naši, velja ta popust takoj tudi za nas, četudi ga ni v pogodbi; ravno tako je seveda narobe. Taka trgovska pogodba se imenuje pogodba z najvišjimi ugodnostmi.

5. Naša država ima pa pri svojih trgovskih pogodbah vezane roke glede na nekatere vrste žita. Na tujo pšenico nalaga naš carinski cenik 7 K 50 vin., na rž 7 K, na ječmen 4 K, proso 6 K in koruzo 4 K za 100 kg. Pri sklepanju pogodb pa po zakonu (čl. III. carinskega cenika) ne sme več znižati carine, nego pri pšenici na 6 K 30 vin., rži na 5 K 80 vin., ječmenu 2 K 80 vin., ovsu 4 K 80 vin. in koruzi 2 K 80 vin. Ta določba res drži cene žitu, toda pomisliti moramo, da bi bilo naše poljedelstvo moralo propasti, ko bi se ne bila ustanovila ta določba in ko bi bilo mogoče poljubno zniževati pri pogodbah tudi carino na žito.

6. Mi imamo z Ogrí skupno carinsko ozemlje in nobena carinska določba se ne sme samo v eni državni polovici brez soglasja druge izpremeniti. Ob slabih letinah pa smeta obe vladi soglasno

za vse, ali za posamne vrste žita na vseh ali na nekaterih mejah znižati ali tudi popolnoma odpustiti carino na žito. To se pa ne zgodi, ker imajo ogrski žitni špekulanti tolik vpliv na svojo vlado, da tega ne pusti. Ob slabih letinah bi poljedelec rabil sam poceni žito; takrat, kakor n. pr. ravno lani, se pa da največ prislepariti. Naši bravci se še spominjajo, da je na predlog našega poslanca Jakliča lani sklenila državna zbornica, naj naša vlada za koruzo izposluje prost uvoz. Ogrska vlada pa temu ni pritrčila in naš sklep je bil brezuspešen.

7. Za Dalmacijo in za istrske (Kvarnerske) otoke je po našem carinskem ceniku dovoljeno, da se sme do 50.000 meterskih centov koruze in do 30.000 meterskih centov prosa in pšenice brez carine uvoziti. Ta izjema se je dovolila, ker so imenovani kraji sila revni in ne pridelajo skoraj nič žita sami. Svoj čas so naši poslanci tako izjemo zahtevali tudi za kraške pokrajine (na Kranjskem za postojnski okraj), toda državni zbor je njihove predloge zavrgel.

8. Carina varuje domače izdelke in pridelke, da jih tujec, ki jih ceneje lahko prodaja, ne izpodrine. Pri blagu pa, ki se v naši državi sploh ne proizvaja (n. pr. pri kavi), je pa zgolj davek. Vsled carine je blago res dražje, toda pomisliti moramo, da ne pride vse podraženje tistemu v prid, ki blago pridelal ali izdelal. Samo, če so pridelovalci ali izdelovalci med seboj tesno zvezani, da sami med seboj ne tekmujejo in ne znižujejo cen, se v ceni pokaže višek za celo carino, drugače ne. Vrh tega pri kmetih nebrojni posredovalci in prekupci celo prodajo tako vodijo, da gre večina dobička v njihove žepe.

9. Kmet se pa lahko sklicuje tudi na to, da carina ni samo naložena na žito in živino, ki jo prodaje, marveč tudi

na reči, katere kupuje. Na kavo n. pr. je na 100 kg od 95 do 120 K carine, na sladkor 5 K 70 vin., na bombaževo tkanino 120 K, na volneno blago tudi 120 kron, na železne izdelke 20 do 40 K, na poljedelske stroje 15 do 17 K. Vsako železno blago, vse, kar rabi za obleko, mnogo tega, kar uživa za hrano, mora 10 do 30 odstotkov dražje plačati, nego ko bi ne bilo carine (n. pr. sladkor za 257 odstot., bombaževo blago za 171 odstot., volneno blago za 10 odstot., sedlarsko blago za 9 odstot., krampe, lopate za 269 odstot., železne pluge za 294 odstot., mlatilnice za 20 odstot., druge stroje za 179 odstot.)

10. Na živino ima naš carinski cenik to-le carino:

vol	K 60.—
bik	K 30.—
krava	K 30.—
mlada goved	K 18.—
tele	K 5.—
prašič do 10 kg	K 1.50
od 10 do 120 kg	K 12.—
nad 120 kg	K 22.—

Če vpoštevamo povprečno ceno, vidimo, da znaša carina povprek nekako pet do deset odstotkov. Blago, ki ga potrebujemo za obleko, in ki se ga za ogromne svote proda, je mnogo več podraženo, kakor živina. In vrh tega se pri živini vsled medsebojnega tekmovanja nikoli popolnoma ne izrabli. Pri trgovskih pogodbah se pa ta carina more še zmanjšati.

11. Zaprta meja, ali carina ni vseeno. Mi imamo n. pr. za živo živino mejo proti Balkanu zaprto, da ne sme k nam, tudi če bi se plačala cela carina. Seveda pa prihaja mnogo srbske živine preko Bosne in Hercegovine s Hrvaško. V Bosni in Hercegovini je samo en političen narod: hrvaški narod. Srbi se zelo jeze in delajo šum. Poslanec Džamonja kliče: Pomirite se, bratje, podali bomo protiizjavo. Škof pa ostane pri svojem mnenju. Delo je ovirano. Pa je tudi upati, da se duhovi kmalu umire. Ugovarjali so odločno proti sarajevskim nemškim listom, ki vedno blatijo bosenski sabor in poslance raznih strank. — Neki poslanec je razkril novico, da je bosensko železniško ministristvo naročilo nove napise, table, tiskovine, a z mažarskim besedilom. Tudi uradniška mesta vedno bolj zasedajo mažarski uradniki. Mažari so v Serajevu ustanovili zavarovalnico »Herceg-Bosna«. Tako se trudi mažarstvo, da dospje do moči v Bosni in Hercegovini. Zanimivo je, da so nekateri listi začeli pisati, naj se virilistom ne plačujejo diete — 15 K. Ni pa resnično, da bi sabor sprožil to misel.

12. Nazadnje naj še povemo, koliko carina državi nese. Za leto 1910. je proračunanih za našo državno polovico 155.378.000 K, za 11 milijonov več, nego za lansko leto. To svoto plača splošno ljudstvo, in sicer zelo mnogo kmet, ki mora dražje plačevati fabriške izdelke.

Političen pregled

ČEŠKI KONZERVATIVNI VELEPOSESTNIKI

so imeli 20. julija v palači bivšega ministrskega predsednika grofa Thuna večurno posvetovanje. Razpravljali so o političnem položaju in narodno-političnih vladnih predlogah. Predsednik zborovanja je poročal tudi o pogojih za delovanje češkega deželnega zbora. Debatata je bila zelo živahna. Deželni nadmaršal je takoj sporočil o uspehih posvetovanja ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu.

HRVAŠKI BAN ODSTOPI.

Čudne razmere zopet vladajo na Hrvaškem. Združene stranke zahtevajo,

da odstranijo justičnega načelnika Aranického. To se pa najbrže ne bo zgodilo. Odstop banov nekateri listi ne smatrajo za resen. Glede razpusta sabora je izrazil nek član hrvaške delegacije, da ne pride v poštev. Nove volitve bi ne prinesle nobenega uspeha, kajti koalicija ima danes v ljudstvu več ugleda, kakor kedaj preje in je k večjemu to verjetno, da bi ob novih volitvah propadli oni stari mažaroni (hrvaški poslanci, ki drže za Mažari), ki so ob dopolnilnih volitvah prišli do mandatov edinole s pomočjo koalicije. Pa še nekaj mora strašiti Khuena: razpust sabora bi ne imel nobenega učinka na mandate hrvaške državnozbornske delegacije. Vladar banove ostavke ni sprejel, koalicija pa tudi ne popusti svoje zahteve, da se odstrani Aranicki. Položaj je nejasen.

BOSNA.

Sabor.

Bosenskega kmeta hočejo odkupiti, in sicer na podlagi prostovoljnega dogovora med kmeti in veleposestniki. — Burni prizori so bili v seji 19. t. meseca. Škof Šarič je v imenu Hrvaške katoliške Udruge (stranke) izjavil, da bodo poslanci te stranke delovali za spojitve Bosne in Hercegovine s Hrvaško. V Bosni in Hercegovini je samo en političen narod: hrvaški narod. Srbi se zelo jeze in delajo šum. Poslanec Džamonja kliče: Pomirite se, bratje, podali bomo protiizjavo. Škof pa ostane pri svojem mnenju. Delo je ovirano. Pa je tudi upati, da se duhovi kmalu umire. Ugovarjali so odločno proti sarajevskim nemškim listom, ki vedno blatijo bosenski sabor in poslance raznih strank. — Neki poslanec je razkril novico, da je bosensko železniško ministristvo naročilo nove napise, table, tiskovine, a z mažarskim besedilom. Tudi uradniška mesta vedno bolj zasedajo mažarski uradniki. Mažari so v Serajevu ustanovili zavarovalnico »Herceg-Bosna«. Tako se trudi mažarstvo, da dospje do moči v Bosni in Hercegovini. Zanimivo je, da so nekateri listi začeli pisati, naj se virilistom ne plačujejo diete — 15 K. Ni pa resnično, da bi sabor sprožil to misel.

Sedaj razpravljajo o proračunu. Uradništvo požre velikanske svote. Na 236 višjih uradnikov odpade tretjina celoga proračuna, skoro tri milijone kron. Neki poročevalec predlaga, da se zniža število višjih uradnikov. Vlada naj razpisuje državna dela ter jih oddaja domačinom.

RUSINI IN POLJAKI.

Uglednejši ruski voditelji se prizadevajo, da bi spravili s sveta rusko-poljsko vprašanje. Kakor znano, se Rusi in Poljaki vedno prepirajo in da Rusi tudi zelo sovražijo Poljake. V Avstriji precej po strani gledajo rusinsko gibanje v Galiciji. Ruski politiki priporočajo, naj Avstrija odstopi Rusiji zahodno Galicijo in tisti del Bukovine, kjer stanujejo Rusini. Rusija bi pa odstopila

onih šest gubernij v katerih prebivajo Poljaki. To je zopet nov predlog. Morda bi se dalo to izvesti. Če se to uresniči, bi vsaj nekoliko ponehala vedna sovražstva med obema narodoma.

ČRNA GORA KRALJESTVO.

Črnogorski knez Nikola je izdal ukaz, da se dosedanja straža konaka izpremeni v kraljevo telesno stražo ter se za dvorno stražo pokliče vojaštvo. Ministrski svet v Carigradu je sklenil, da ob priliki jubileja kneza Nikole pošlje v Cetinje posebno odposlanstvo. Turčija ne nasprotuje proglasitvi Črne gore za kraljestvo. Ob slovesnostih kraljevske proglasitve bo gostovalo v Cetinjah zagrebško deželno gledališko osebje ter igralo knezovo »Balkansko carico«. Če ne bodo druge države nasprotovale, bo Črna gora v kratkem mlado in majhno kraljestvo. — Srbski kralj Peter obišče tudi črnogorskega kneza, da mu častita ob njegovem jubileju.

HRVATJE O SLOVENSKE OBSTRUKCIJI.

Glasiło hrvaške seljaške stranke »Dom« je priobčilo članek, v katerem navdušeno pozdravlja slovensko obstrukcijo. Podajmo njegovo sodbo: Nasprotniki Slovencev in sploh Slovanov, so se vedno rogali, da bo vsaka slovenska obstrukcija sramotno poražena. Tudi sociani demokratje so se norčevali iz Slovencev. Dunajska vlada prezira Slovence in Hrvate, kot bi ne bili narod, čegar zastopnike se mora ravno tako vpoštevati kot druge. — Zastopniki S. L. S. vrše svoje dolžnosti, so složni in navdušeni. Samozavest in edinstvo pa daje stranki moč in veljavo v državnem zboru. Čeprav je po številu razmeroma majhna, je pa njen ugled velik kot kake največje državnozbornske stranke. Ti slovenski zastopniki nikdar ne pozabijo povdarjati, da se zamore slovenski narod najbolje obdržati in razviti na temelju ljudske slovenske politike.

NEMŠKI SOCIALNI DEMOKRATJE V LASEH.

Bolj modri socialnodemokratski voditelji in poslanci so spoznali, da se ne da vse izvršiti, kar zahteva stari Bebel. V Badenu so glasovali za proračun. Bebel se pa sedaj jezi na vse kriplje ter piše ostre članke v svojem listu. Pravi, da hoče obračunati s takimi poslanci in voditelji na strankarskem shodu, ki se bo vršil v kratkem. Res je, da so sedaj potegnili celo z nacionalci in drugimi svobodomisleci, da bi strli moč katoliške stranke v badenskem deželnem zboru. Vidimo pa iz tega, da socialna demokracija vse ljubi, samo katoliških strank ne more živih videti.

SPORAZUM MED RUSI IN JAPONCI.

Japonski minister baron Goto je pričel že pred dvema letoma delovati

za sporazum med Rusi in Japonci. Vprašal je ruskega finančnega ministra Kokovceva, če bi bili Rusi pripravljeni za ureditev mandžurskih razmer. Vse je torej odvisno od ruskega finančnega ministrstva. Rusi so izprevideli, da je velike važnosti rešitev tega vprašanja. Zavzel se je za to minister Kokovcev. Gospodarsko si Rusija opomore, če se čimprej sprijazni z Rusija in Japan. Sporazum med njima je sedaj sklenjen.

MLADOTURKI V NEVARNOSTI.

Mladoturki so precej močni, a vendar so v nevarnosti, da kmalu izgube pri ljudstvu zaupanje. Povsod razun v Arabiji so se vršile volitve pod pritiskom mladoturškega odbora. Ljudje so morali voliti take poslance, ki ne poznajo prav nič dežele in ljudskih potreb. Značilen za protiversko politiko Mladoturkov je prepir radi makedonskih cerkvā, kakor tudi to, da so odstavili prejšnjega Šejk ul Islama ter mu določili liberalnega naslednika. Mladoturki dalje tudi podpirajo židovstvo. Zato sovraštvo do Mladoturkov vedno bolj raste. Odkrili so neko zaroto proti Mladoturkom. Doslej so prijeli 40 oseb. Članov tajnega odbora zarotnikov je do 200. Številni narodi in verstva se bodo dvignila proti Mladoturkom, in njihova moč bo izginila.

LISTEK

Črna žena.

Zgodovin. povest. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

»Mlademu, navideznemu vojaku bi se bilo gotovo slabo godilo, da nisem prišel jaz pravočasno. Pregovoril sem Stajerce, da so izročili vjetnika neki patroli, ki je ravno šla mimo, ki naj ga potem sodi in kaznuje po vojnem pravu. Tujec — najsi bo mož ali žena — sedi sedaj že eno uro v ječi in čaka vojaške sodbe.«

»O moja uboga Nigana!« je stokal Bregar; »njej se ne sme nič zameriti, ker je take narave; njo žene strast k dejanjem, kojih dalekosežnih učinkov niti oddaleč ne more slutiti . . . Če bi tudi res kdaj igrala vlogo izdajalca, bi je vendar ne mogli kaznovati po strogi postavi! Povej, Stefan, kaj meniš, da se bo zgodilo z njo?«

»Živimo v vojskinem času in zato so postave stroge . . . Izdajavstvu sledi smrtna kazen. Če se dokaže, da je ob zadnji bitki res izdala nekaj vojakov Turkom — kar trdijo nekateri — potem jo pač doleti smrtna kazen.«

»To ne more biti! Ubogo dete ne vé, kaj dela,« je zdihnil bojzljivo Bregar, »in razen tega vendar ne spada k našim četam. Če bodo izvedeli, da je ženka in v kakšnih okoliščinah je izvr-

šila svoje nepremišljeno dejanje, bodo gotovo imeli z njo usmiljenje. Stefan, obljubil si mi pomoč v sili in stiski. Sedaj jo potrebujem. Ti zmoraš vse; pomagaj mi, da bom mogel vsaj govoriti z Nigano.«

Štefuljček je premišljeval nekaj časa, nato je rekel:

»Bom poskusil, kaj se bo dalo napraviti. Pridi zvečer ob osmih v gostilno k »rdečemu orlu« in vprašaj po meni.«

Ves razburjen je pričakoval France večera. Točno ob osmih je stopil v gostilno pri »rdečem orlu«. Možek ga je že čakal in si medtem že celo izposloval vstop v ječo zase in za Bregarja. Takoj sta šla oba v poslopje, kjer se je nahajalo vojno sodišče, in ječarski stražnik jih je peljal v celico vjetoga

Tedaj se je vrgel vjetnik pred Bregarja na kolena in zaklical s solznimi očmi: »Radko, ljubi Radko, ti si! Ti me nisi zapustil? Pomagaj mi, Radko, pomagaj! Ne smejo me obesiti, ker sem brez krivde!«

navideznega ogleduha in izdajavca. Komaj so se odprla vrata, se je že zaslislal iz kota sem mehki glas:

»Ne maram umreti! Na meni ni krivde! Vse je zlagano!«

»Čuj, čuj, zdaj zna mladenič naenkrat govoriti, ker ga je doletela skrb in sila,« je pripomnil stražnik in posvetil z lučjo v ječo.

Tedaj se je vrgel vjetnik pred Bregarja na kolena in zaklical s solznimi očmi:

»Radko, ljubi Radko, ti si! Ti me nisi zapustil? Pomagaj mi, Radko, pomagaj! Ne smejo me obesiti, ker sem brez krivde!«

»Nigana!« ji je očitno ganjen odgovoril France; »torej vendar! Nisem se motil! Toda kako prideš semkaj, povej!«

»S teboj samim hočem govoriti, Radko,« mu je odgovorila ciganka, nezaupno se oziraje na druga dva nepo-

znana gosta, »ti sam me razumeš, ti me moraš rešiti!«

Možek je prijel stražnika za roko in oba sta zapustila ječo. Tako sta ostala France in Nigana sama. Nigana se je spustila v neutolažljiv jok in ni mogla spraviti besede iz ust. France jo je peljal na leseno klop v kotu, sedel poleg nje in ji nežno položil svojo roko na njene rame; pri tem je čutil, kako se je žena tresla na vsem životu. Njeno ubogo stokanje in zvijanje mu je kar rezalo njegovo rahločutno srce. Govoril ji je razne tolažilne besede, a žena se skoro ni dala pomiriti. Slednjič se je vendar toliko obvladala, da je mogla pripovedovati v pretrganih stavkih.

»Radko,« je začela žena, »v Kostajnici si mi obljubil, da boš prišel še enkrat; toda nisi držal dane besede in odšel si, ne da bi se bil od mene poslovil. To me je hudo bolelo — oh, tako bolelo, tako bolelo!«

»Nigana,« jo je prekinil mož, »nisem mogel priti. Nenadoma je zjutraj prišlo povelje za odhod. V oni noči, ko sva bila zadnjič skupaj, še nisem nič vedel o tem.«

Žena se je ponovno spustila v jok in šele po dolgem času je zopet nadaljevala:

»Ah, Radko, kako dolgo sem živela brez tebe! Izvedela sem v Kostajnici, da so odšle najemniške čete proti Brežicam. Zato sem tudi sama hitela za vami. Ponoči sem se večkrat priplazila prav do straže, a tebe nisem mogla najti. V Brežicah sem bila priča boja, a kar nenadoma so me zgrabili Turki in me odvedli s seboj. Dve leti sem prestajala v turški sužnosti in brez tebe — Radko. Slednjič sem vendar srečno ušla in zopet sem hitela proti kranjski meji, da bi našla kje kak sled do tebe. Prišla sem v Krško, a ker je bilo ravno ob vojskinem času, se mi kot ženi ni zdelo več dosti varno. V vojski so namreč ljudje divji in zato čast žene ne velja dosti. Zato sem si kupila moško vojaško opravo in si pristrigla lepe, dolge lase — oh! Bila sem priča bitke s Turki, a sebe sem srečno rešila. Potem sem hodila po mestu in okoli mesta; da bi ljudje ne spoznali, da sem žena, sem se delala kakor da ne bi znala govoriti. Danes sem te opazila, prvič po tako dolgem času, in sem se neizrečeno razveselila — oh, tako razveselila! Tedaj me je pa srečalo nekaj štajerskih najemnikov ravno na onem mestu, kjer se je vršila bitka. Ti so me prijeli in trdili, da sem izdala nekaj vojakov Turkom — zato da moram biti obešena. Vendar jaz nisem nikogar izdala; dotične vojake sem opazila šele, ko so jih imeli že Turki v svojih rokah . . . O, Radko, moraš mi pomagati iz te stiske, zakaj nič slabega nisem naredila. Mož, ki prihaja z velikimi ključi, trdi vedno, da me bo doletela vrv.«

Zopet je začela jadikovati. Mož jo je pa tolažil:

»Nigana, če je stvar res taka, potem mi verjemi, da se ti ne bo pripetilo nič hudega. Imam zanesljivega in

dobrega prijatelja, starega moža, ki je bil ravnokar tukaj. Ta ima pri gospodi veliko veljavo in bo lahko dosegel, da boš kmalu prosta . . . Toda, povej mi, kaj hočeš narediti?»

»Vedno hočem ostati pri tebi, Radko, ne smeš me zapustiti. Bojim se divjih mož.«

»In vendar si hodila v teh nevarnih časih tako dolgo med možmi . . . Nigana, močnejša si in drznejša kot možje.«

»To je samo takrat, kadar nimam tebe, kadar te moram iskati, Radko! Ljubezen in hrepenenje delata čudeže! Ljubezen je močnejši kot strah in smrt. Poleg tega znam vse ciganske spretnosti in se znam dobro skriti: te spretnosti mi pomagajo povsod, da srečno najdem izhod . . . Kakor hitro pa imam tebe, je vsa moja moč in spretnost pri kraju in sem le uboga, slaba žena. Od sedaj se ne bom nikoli več ločila od tebe.«

Mož je žalostno zmajal z glavo in nato rekel:

»Nigana, ni mogoče! Cesarju služim in ta služba je stroga, pri tebi ne morem ostati. Ne pomaga nič, ti moraš zopet nazaj v svojo domovino, v Bjelino; tukaj boš v teh razburjenih časih vedno v nevarnosti. Čez osem mesecev bo moja služba končana in potem pridem tudi jaz v Bjelino in te več ne bom zapustil.«

»In če padeš v boju? Radko, potem te pa nič več ne vidim in potem umrjem tudi jaz; — tvoja duša je moja duša!«

»Bodi pametna, Nigana; ne bom padel. Sovražnika smo za enkrat zapodili in ne bo tako kmalu zopet prišel; ostanem še samo pri straži tako dolgo, da bom dopolnil svojo službo.«

»In potem boš šel k svoji beli ženi z zlatimi lasmi — saj vem. O Radko, ti si nezvest! Samo zato si stopil v cesarsko službo, da bi mogel zopet iti med gore k beli ženi,« je kričala ciganka zopet strastno.

»Nigana, skoro se ti blede; k Zalki vendar ne smem iti, saj mi vera prepoveduje.«

»Tvoja vera ti tudi prepoveduje, zapustiti mene in stopiti v cesarsko službo, in vendar si to storil.«

»Nigana, ti nisi izpolnila svojih dolžnosti in zato me je duhovnik v Bjelini odvezal tudi od mojih dolžnosti — dovolil mi je, da smem vstopiti v najemniško četo.«

»Potemtakem ti bo pa na Gorenjskem duhovnik tudi lahko dovolil, da boš smel iti k zlatolasi ženi?«

»Tega mi pa ne more dovoliti noben duhovnik, celo najvišji duhovnik v Rimu ne.«

»Vam je vse dovoljeno, pri nas ubogih, zaničevanih ciganih je pa vse kazni vredno!« je javkala ciganka vsa razburjena.

Vsled obilnih skrbi in naporov je kazalo vse njeno obnašanje nekaj boleznega; nekaj časa je molčala, potem je pa zopet nadaljevala:

»Vedno sem imela pred očmi lepo, zlatolaso ženo; vendar ti je ne morem pustiti. Nikogar drugega ne smeš ljubiti kakor Nigano, hčerko pustinje —

Nigano samo! Če mi prelomiš zvestobo, potem sem zmožna za najgrozovitejša dejanja — in četudi bi zato morala umreti . . . Saj poznaš ciganko, Radko; saj veš, kako bridko se zna maščevati. Tako daleč sem prišla za teboj, samo da bi videla, ali si mi še zvest.«

»Torej ne iz ljubezni, ampak iz ljubosumnosti si storila vse to!« je pripomnil mož žalostno.

»Radko,« je kričnila ciganka, »ljubosumnost je največja in najmočnejša ljubezen!«

»Tako velike skrbi sem imel zaradi tebe; vedno sem mislil na te; in ti mi ne izkazuješ niti iskricice zaupanja!«

»Ti si mislil na-me? Radko, ljubi Radko! Ti si bil v skrbeh zaradi mene?« se je naenkrat razveselila ciganka in začela govoriti mило in nežno; »o Radko, saj ti zaupam, vse ti verjamem, kar mi poveš; toda od sebe me ne smeš spoditi, vedno hočem biti pri tebi!«

Hotela ga je objeti, a zadržale so jo verige, s katerimi je imela vklenjene roke. Zopet je začela jokati kakor otrok.

Mož se je zamislil in si z roko gladil brado. Čez nekaj časa je rekel:

»Nigana, tvoj položaj je tak, da se jaz ne spoznam dodobra v njem; moram se posvetovati s svojim prijateljem, z onim starim možem, ki je bil prej tukaj. Počakaj mirno tu, kmalu zopet pridem.«

Na njegovo znamenje je odprl čevljev vrata in France je zapustil Nigano no temno celico . . .

(Dalje prih.)

RAZGLLED PO DOMOVINI

Zveza industrijcev je priredila dne 20. t. m. posvetovanje o ženskih obrtih v Avstriji. Že pred štirimi leti se je vršilo tako zborovanje, katerega namen je bil doseči, da se ustavijo čipkarske šole, ker se čutijo vsled njih trgovci pri zaslužku prikrajšani. Kar niso mogli doseči pred štirimi leti, dosegli bi radi sedaj. Tudi idrijski trgovec s čipkami, Lapajne, je prišel na sestanek in seveda nastopal proti čipkarskim tečajem. Odgovarjal mu je krepko drž. poslanec Dreksel in dekan Arko iz Idrije. Trgovcem bi bilo seveda ljubo, ako bi mogli brez konkurence izvrševati dobro kupčijo. Tega liberalni trgovci nikdar več ne bodo dosegli, tudi če bi res kedaj prenehali tečaji, ker imamo danes tudi še druga sredstva proti oderuštvo.

Bela Krajina je za liberalce res trd oreh. Dan za dnem prinašajo najnovejša poročila, kako so slovenski klerikalci spravili v nevarnost belokranjsko železnico. Bližajo se državnozborske

volitve in zato je treba seveda bojnega orožja, a neumni liberalci so si zbrali tako orožje, ki ima naperjeno ost proti njim samim in jih razkrinka pred svetom kot obrekovalce.

Novo politično društvo »Skala« so ustanovili razni Ribnikarji in Žerjavi v Ljubljani. Kakor se vidi, ne vživa centralni odbor liberalne stranke več dosti zaupanja. Mladi bi zlezli radi nad stare.

Sleparski agentje. Ker je »Vzajemna zavarovalnica« v Ljubljani znana kot zelo dobra, se tega poslužujejo razni sleparski agentje in prigovarjajo ljudi, naj se zavarujejo pri nji. V resnici so jih zavarovali drugod. Opozorjamo, da mora imeti vsak zastopnik ljubljanske »Vzajemne zavarovalnice« pooblastilo, da sme sprejemati nova zavarovanja. Zato pa pozor pred tujimi sleparji.

Prezentiran je na župnijo Brezovica č. g. Josip Lavrič, župnik v Gorenjem Logatcu.

Knjigovodski tečaj »Zadružne zveze« za duhovnike in učitelje se prične v ponedeljek dne 1. avgusta. Kdor se misli priglasiti, naj to takoj stori.

Na kmetijski šoli na Grmu sta imenovana za provizorična učitelja Albert Vedernjak in Anton Planinšek.

Iz deželne bolnice. Dr. Tanjšek Vinco vstopi kot volonter v deželno bolnico.

Izseljenci preko Trsta. V preteklem letu se je izselilo preko Trsta 21.479 ljudi, vrnilo pa 7147.

Promocija. V petek dne 22. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava član »Zarje« Martin Malnerič.

Sedemdesetletnico svojega rojstva je obhajal dne 13. julija preč. g. Henrik Dejak, župnik v Vrhpolju. Pri tej priliki je bil imenovan za duhovnega svetnika.

Najden utopljenec. Dne 16. t. m. so pri Fužinah potegnili iz Ljubljanske okoli 40 let starega utopljenca. Dognano

lo se je, da je utopljenec delavec Franc Benda, rodom iz Mengša. Kako je prišel v vodo, ni znano.

Vlom v nabiralnik. V pokopališki kapelici sv. Krištofa v Ljubljani je nekdo vlomil v nabiralnik in pobral denar iz njega. Bržkone je bil prepoden, ker je pustil 81 vinarjev. Tudi iz Kamnika se poroča, da je nekdo skušal vlomiti v kapelico na Kalvariji, a je bil skoro gotovo prepoden.

V poljedelstvu je potrebno vedno več strojev. Delavskih moči ali sploh ni, ali pa so vsled industrijskih podjetij tako drage, da jih kmetovalec ne more plačevati. Na več krajih že so se ustanovile strojne zadrage. Pa tudi posamezni kmetovalci si nabavljajo stroje. Zgodilo se je pa že, da so pri nakupu strojev naleteli na nesolidne tvrdke in pri tem imeli velike izgube, drugim pa so vzeli tako veselje do nabav novih strojev. Da morejo biti zadrage kmetijske in strojne, kako: tudi posamezni varni, svetujemo, naj se pri nabavi kmetijskih strojev obrnejo izključno na »Gospodarsko zvezo« v Ljubljani, ki preskrbi stroje direktno, zato po pravih cenah in obenem zanesljivo dobre in posameznim razmeram primerne.

Gospodinjski tečaj v Šmihelu. Deželni odbor kranjski otvori 1. oktobra 1910. v samostanu šolskih sester »De Notre Dame« v Šmihelu pri Novem mestu gospodinjski tečaj, obstoječ iz notranje šole (internata) in iz zunanje šole (eksternata). Za notranje učenke dovolj deželni odbor v prvem šolskem letu šest stipendij po 15 K na mesec, to je polovico učnine in preskrbnine, ki ji je plačevati redu šolskih sester. Istotako se bo plačevalo iz deželnega zaklada zajutrek in kosilo zunanjih učenk, katerim torej ne bo trpeti nobenih stroškov. Podrobnejša pojasnila dajeta ravnateljstvo kranjske kmetijske šole na Grmu in vodstvo samostana »De Notre Dame« v Šmihelu.

Ob priliki desetletnice smrti za slovensko slovnost velezasluznega dr. Fr. Lampeta se odkrije dne 21. avgusta v Črnem vrhu nad Idrijo njega dostojen spomenik ter se v zvezi s shodom dekanjskega odbora izobraževalnih društev primerno proslavi ta dan. Spored bo sledeči: Ob pol 10. uri slovesna sveta maša s cerkvenim govorom, po končanem cerkvenem opravilu odkritje spomenika in slavnostni govor. Od pol 1. do 2. ure popoldne banket in obed po raznih gostilnah. Ob pol 3. uri slovesne večernice. Od 3. do 4. ure shod dekanjskega odbora izobraževalnih društev s predavanji. Ob 4. uri pričetek ljudske veselice s srečolovom, petjem, godbo itd. — Da obnovimo in proslavimo spomin na moža, vnetega in delavnega za svoj narod in njega pravo izomiko, vabijo se že sedaj vse korporacije, društva, književni zavodi, kakor tudi vsi znanci, prijatelji in častilci prerano umrlega dr. Fr. Lampeta, da prihité dne 21. avgusta k odkritju njegovega spomenika v Črni vrh. Dolžnost narodova je, da se spominja svojih zasluž-

nih mož, kakor pravi že blagopokojni škof Slomšek: »Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti ne zasluži«. Vabila z natančnejšim sporedom, z imeni govornikov itd. se bodo pravočasno razposlala. Obenem prosimo razna društva, naj ne napravljajo na ta dan prireditev.

Velik požar je dne 16. julija na gospodarskem poslopju pri Lenčetu na Laverci napravil okolo 10.000 K škode.

Poseben vlak na narodnogospodarski shod, ki bo dne 14. in 15. avgusta v Ljubljani, bo vozil iz Brna.

V rešilnem vozu umrla. V rešilnem vozu so peljali v deželno bolnico Ivano Fišer iz Spodnje Šiške. Ko so jo hoteli prenesti v bolniške prostore, je bila že mrtva. Peljali so jo nazaj domov.

Okraden je bil med vožnjo na železnici iz Ljubljane do Beljaka Anton Francelj, doma iz Jurjevice pri Ribnici. Vzetih mu je bilo 20 K denarja in srebrna ura, vredna 20 K. Pravi, da med vožnjo ni dobro dremati!

Poučilo kako je vinogradnikom ravnati s trtami, ki so bile po toči poškodovane. Ker je ravnokar v nekaterih krajih naše dežele toča vinograde močno poškodovala, daje podpisani vinogradnikom sledeče navodilo, kako je s takimi trtami ravnati. Ako toča pobije, je pred vsem treba kakih 8 do 10 dni počakati, da se po njej napravljena škoda v polni meri pokaže. Potem je treba trte dobro pregledati in na naslednji način z ostrim nožem obrezati: 1. Vsa močno ranjena ali zelo razkosarjena peresa je stran porezati. — 2. Na šparonih ali napnjencih je pustiti samo one mladike, katere imajo še kaj ohranjenega grozdja na sebi, druge pa odrezati. Mladike z grozdom se skrajšajo za toliko, kolikor je nujno potreba. Najbolje, ako ostanejo nad zadnjim grozdom še 3 do 4 peresa. Izrastle zapernice se zaščipujejo za prvim ali drugim listom. — 3. One mladike, katere stoje na reznici (palcu ali ščapu), ter imajo dati les za napravo reznice ali šparonov v prihodnjem letu, je treba posebno skrbno obrezati in ohraniti, ker je drugače tudi trgategv prihodnjega leta izgubljena. Ako so takim mladikam samo vršički odbiti, odrežemo le najbolj poškodovan del istih, ter gledamo, da ostane na koncu kaka zapernica (zalistnik), katera takoj naprej raste in nadomestuje tri odbite vršičke. Ostale zapernice zaščipnemo za drugim peresom, ker morajo ta peresa na mesto odbitih glavnih peres, trtni les rediti. Ako so pa te mladike tako pobite, da je le njih spodnji del ohranjen, jih moramo tako obrezati, kakor po navadi pri spomladnem obrezovanju, to je na palce (ali ščape) dveh do treh zdravih očes. Ta očesa poženejo in dajo tak les, kakor n. pr. letos na zeleno cepljene trte. Vse druge, trti nepotrebne mladike odrežemo, da gre živež le v one, katere rabimo za prihodnje leto. Ako pa toča še toliko mladik na trti ne pusti, da bi se iz njih napravile reznice ali palčke, moramo shraniti in rediti kake dve do tri mladike, katere po

navadi poženejo iz starega lesa. — 4. Pri vsem tem delu moramo pa skrbeti za to, da tiste mladike, ki so na trti ostale, ohranimo zdrave, ter da njih les dobro dozori. Treba je toraj vezati, kmalo in večkrat proti peronospori (z galico) škropiti in meseca septembra vsako mladiko za eno tretjino skrajšati. — Bohuslav Skalický, c. kr. vinarski nadzornik za Kranjsko v Rudolfovem.

Ponesrečil se je v kolodvorski ulici g. jurist Anton Ogrizek. Padel je s kolesa in se poškodoval na nogi. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Matura v škofji Loki. V Škofjeloškem uršulinskem samostanu se je dne 18. t. m. vršila prva matura učiteljskih kandidatinj. Izkušnje je vodil deželni šolski nadzornik Levec. Udeležilo se je mature šest kandidatinj, katere so vse prebile skušnjo in dokazale zrelost za šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, med njimi tri z odliko.

Višji zdravniki v rezervi deželne

brambe so postali: dr. Ivan Robida, dr. Šrenk Anton, dr. Avguštin Levičnik, dr. H. Trenc, dr. Hünl in dr. Regoršek.

Graditelj bohinskega tunela umrl.

Umrl je dne 18. t. m. na svojem posestvu pri Vidmu na Laškem conte Jakob Cekoni, graditelj bohinskega tunela. Njegovo življenje je zanimivo. Začel je kot preprost zidarski delavec, polagoma se je povzpelo do polirja, pozneje pa je začel prevzemati manjša dela, dokler ni slednjič postal eden najspretnjših železniških podjetnikov v Avstriji. Ker je bil nekdan sam delavec, je ohranil tudi v svojem bogastvu očetovsko ljubezen do delavcev, zato pa je našel tudi ljubezen pri delavstvu.

Pozor! Zavarovalnice povišujejo zavarovalnino. — Razne zavarovalnice proti požaru obračajo v zadnjem času posebno pozornost slovenski zemlji, a poleg dela, ki obstoji večinoma v tem, da psujejo domačo zavarovalnico, da love posestnike v skrbno nastavljene mreže, si hočejo pomagati tudi s tem, da povišujejo zavarovalnino in pošiljajo zavarovancem nove police z zvišano ceno. Posestnik, kateri si ne ogleda svoje police jo sprejme in vjet je za novo dobo. Prva skrb posestnika bodi torej, da se pouči iz nove police o ceni, in ako zapazi povišanje zavarovalnine, naj „takoj“ vrne polico, kajti nikdo ne more siliti zavarovanca, da bi plačal večji znesek kakor se je pogodil; taka polica je neveljavna. Osobito „Slavija“ je krenila na to pot, — torej pozor!

V JERUZALEMI

Manjka nam še dobrih 30 romarjev.

Dvignite se, kateri imate zdrave ude, pod palcem pa kaj okroglega!

Prigovarjajte osebam, ki bi lahko šle.

Posebno si želimo mož in mladencev; a odprto je še vsem.

Za zgled bodi župnija Borovnica, ki pošlje v sveto deželo deset romarjev, in sicer šest moških, štiri ženske. Mnogo večje župnije nimajo niti po enegal!

Ta mesec je še čas za oglaševanje. Na prihodnji mesec se ni zanašati. — Kdor misli, naj piše na naslov: Odbor za jeruzalemsko romanje v Ljubljani.

Gorenjske novice

g V Smledniku je to poletje segla bela žena z neusmiljeno koso skoraj samo po mladih cvetih. Ugrabila nam je najprej v Zbiljah Korbič Joškota, pridnega fanta, zvestega delavca v ljubljanskem »Rokodelskem Domu«. Njegovi somišljeniki in prijatelji so prihiteli celo iz Ljubljane na pogreb in ob odprti gomili so mu pod priznanim vodstvom g. Gorjupa zapeli v srce segajoče žalostinke. — Ni še bil imenovani pokopan, kar je v rokah žalostnih starišev in dragih prijateljev izdihnil svojo blago dušo eden najboljših in najpriljubljenjših trbojskih fantov, Zlatičev iz Trboj. Bil je edinec premožnih starišev z obširnimi posestvom, toda smrt ne izbira. Kot velikega prijatelja poštene knjige, napredka in izobrazbe so ga nesli k večnemu počitku sami člani smleškega izobraževalnega društva. V znak hvaležnosti je podaril oče 10 K za imenovano prepotrebno društvo, česar se je gotovo tudi rajni Jože v večnosti zveselil. Naše sočutje žalostnim starišem; Bog naj jih tolaži. — V Smledniku je umrl Hafner Matevž, mlad fant, katerega je že dalje časa klicala smrt z nezdravljivo boleznijo. — Nadaljna cvetka, ki je padla pod koso bele žene, je Tomaž Petač iz Zgornjih Pirnič. V cvetu svoje mladosti je hiral na jetiki in raku v grlu. Ni še ozelenela trava na njegovi gomili, ko so poleg njega že položili k večnemu počitku njegovo sestro Ivanko, članico Marijine družbe. V slovo so ji zapele tovarišice iz družbe par žalostink. Morda ni bil tako sijajen njen pogreb kot njenega brata, gotovo pa lepši, zakaj na njeno željo niso napravili nič pogrebščine, čeprav je bil zelo dostojen njen pogreb. V nadomestilo je zapustila 10 K za smleški društveni dom. Res, pomenjanja vredno! Da bi pač Bog nagnil tudi sreča drugih, da bi mesto pogrebščine, ki je bolj podobna poganski kot krščanski navadi, darovali raje kaj v kak dober namen, n. pr. za blagi namen potrebnega društvenega doma. — Društveni dom v Smledniku je v teme-

lju skoraj dograjen. Manjka pa vozni kov. Če bo šlo po sreči, se bo kmalu dvigal sredi Smlednika in vabil v svojo sredo vse prijatelje, ki so dobre volje. Ze sedaj pa se priporoča, naj bi mu pomagali, da bi lažje zrastle in se bolj pokonci držal. V zglede naj bodo nekatera dekleta, ki so dala kar po 20 K, gotovo težko prisluženi in privarčevani denar. Da bi pač v enaki meri pomagali oni, ki imajo pod svojim palcem več okroglega in še kaj papirnatega. Dobri farani jim bodo hvaležni, še več zaslug pa si bodo stekli pri Bogu. — Nekaj časa sem je okrog Save vse polno inženirjev, ki so že vso Savo »zastražili« z rdečimi količki. Smlejšani smo že kar radovedni, kaj bo s savsko električno napravo. Razno se ugiblje, a gotovega se še ne more nič povedati. Celu medvodska tovarna prodaja menda, kot nekateri pravijo, svojo savsko moč. Bomo videli, kaj bo. Pa zdravi za enkrat.

g Krvavec 1853 m visoko. Dne 10. t. m. je napravilo slov. katol. izobraževalno društvo v Cerkljah izlet na Krvavec. Izletnikom se je pridružil dr. Iv. Ev. Krek, državni in deželni poslanec; tudi bratski narod hrvaški je bil zastopan po gospodu pravniku M. Rebaču. Pri Sv. Ambrožu, 1086 m visoko, ste bili ob šestih dve sveti maši, česar najstarejši Ambrožani ne pomnijo. Prišli smo ob lepem vremenu na vrh Krvavca, kjer je bila ustanovitev podružnice »Slovenske Straže« za cerkljansko župnijo. Gotovo najvišja na slovenski zemlji! Dal Bog, da bi tudi procvitala, kot so govorniki želeli ob ustanovitvi, in raztegnila svoj delokrog na celo nekdanj slovensko zemljo!

g Nova Oselica. Dne 20. julija t. l. smo imeli grozen naliv, med katerim je šla tudi toča tako debela, da je ubogemu kmetu skoro ves pridelek uničila.

Iz Šmarce. Trojno romanje. Kat. slovensko izobraževalno društvo v Šmarci priredi dne 16. in 17. avgusta poseben romarski vlak k Mariji Pomagaj, na sv. Goro in Bled. Vlak se odpelje iz Kamnika na sv. Roka dan dne 16. avgusta ob 6. uri 10 minut zjutraj. Sprejemal bo potnike na vseh postajah od Kamnika do Medvod. V Otočah romarji izstopijo in se podajo na Brezje, kjer bo služba božja. Po kosilu ob pol 2. uri se odpeljejo romarji z Otoč naravnost v Gorico, kamor pridejo ob 5. uri popoldne. Iz Gorice grede romarji na Sv. Goro. Tam bo zvečer in zjutraj dne 17. avgusta cerkveno opravilo. Ko si ogledajo Gorico, odpeljejo se ob pol 1. uri popoldne na Bled, kjer izstopijo in se podajo na otok. Na Bledu se mudijo tri ure. Ob četrt na 7. uro zvečer se odpeljejo proti Ljubljani in Kamniku. Cene sem in tja so sledeče: Iz Kamnika in Homca 7 K 70 vinarjev, iz Jarše-Mengša, Domžal in Trzinca 7 K 30 vinarjev, iz Črnuč, Ježice in Ljubljane d. k. 7 K. iz Vižmarij in Medvod 6 K 50 vinarjev. — Vabijo se vsi, da se udeležijo tega trojnega romanja. Vsa oglašila in tozadevna vprašanja naj se naslav-

ljajo na naslov: Izobraževalno društvo Šmarca, p. Radomlje pri Kamniku. Vozni list se odpošlje, ko društvo denar prejme. — Odbor izobraževalnega društva v Šmarci, p. Radomlje.

g Dolško. Recimo no eno; nekateri bralci »Domoljuba« so že nejevoljni, češ, od nas pa se ne piše nikoli nič, kakor bi ne bilo nobenega življenja pri nas. In vendar se zadnji čas živahno gibljemo. Sam »Slovenski Dom« — nekateri mu pravijo ciganski pes — je začutil potrebo nad nami zalajati. Naši vrli Orli pa g. župnik mu niso všeč. No, to je bilo pa res treba še praviti! Samoumevno se maloštevilni tički jezijo, ker so ostali osamljeni. Pojdite pa k Sokolom, sprejeli vas bodo, saj tam niso izbirčni. Ko je hinavski dopisun naše vrle fante zmerjal s čuki, potem napravi »scagano« pridigo o krščanski ljubezni. Pobalini in njih zaščitniki, ki ponoči krađejo in trgajo napise, vence in telovadno orodje, ki jih ni družega, kot kletev in psovke, nas ne bodo učili krščanske ljubezni. Učite se prej dostojnosti! Kakšna društva bomo ustanavljali, zato ne bomo iskali dovoljenja v Kračevi gostilni, tudi ne bomo vprašali za svet nobenega šnoparja in še manj onega fantka v mlekarni, ki naš kruh je. Z ljudmi te vrste bo znalo naše pošteno ljudstvo kratko obračunati. Če gasilno društvo spi, naj se oglasi dopisun pri načelniku, če je sploh kje; če pa vsega skupaj nič ni, bomo znali tudi to urediti brez jokavega »jamranja« v »Slovenskem Domu«. Povemo pa tole: z ljudmi, ki lajajo in psujejo v brezvernem časopisju in po javnih potih surovo napadajo poštenjake, ne bo sedel skupaj noben pošten človek, najmanj pa g. župnik. Krščansko ljubezen pa mi namreč toko umevamo, da preganjamo vsako podivjanost in surovost, skrbimo pa za pošteno izobrazbo in razvedrilo. Psovarjev pa ne sovražimo, ampak mirno preziramo. Vrli Orli, pogumno naprej! Na zdar!

g Kmečka zveza za kranjski okraj priredi v ponedeljek dne 1. avgusta v Ljudskem domu v Kranju ob eni uri popoldne javen shod. Vspored: 1. Poročilo o delovanju Slovenske Ljudske Stranke. 2. Gospodarsko predavanje: Kako povzdigniti pri nas prešičjerejo in odvrniti nevarnost, ki ji pretijo. — Kmetje! Udeležite se tega shoda, ki bo za Vas politično in gospodarsko jako podučen, v obilnem številu in pokažite s tem svojo zavednost kot pristaši Kmečke zveze. — Za odbor Kmečke zveze: J. Rotar, predsednik, V. Sitar, tajnik.

g Iz Predoselj pri Kranju. Rekurz, ki so ga vložili nekateri, po liberalcih nahujskani duševni reveži proti občinskim volitvam, je deželna vlada zavrnila. Tako bomo imeli kmalu župana! Rekurzarji, na čelu jim Pavovčev oče, imajo pa že sedaj dolg nos. To smo jim povedali že prej. Pa ni nič pomagalo, ker so hoteli biti zelo kunštni. — Na P r i m s k o v e m se jo

obesil pretekli teden zidar Juh. Prejšnje leto se je obesil njegov brat. Pri obeh je bil vzrok samoumoru pijančevanje, ki je samo na Primskem in v sosednjih vaseh tako razširjeno, da mora človek s strahom opazovati zanihne rodbine in nesrečne otroke. Je pa tudi v teh vaseh nekaj beznic, o katerih bi bilo bolje, da bi jih razdrila strela ali uničil ogenj. Manj bi bilo škode, kot je škoda sedaj, ko se iz njih zastrupljajo rodbinski očetje in sinovi. — **A v t o m o b i l** tovarnarja Zabreta vozi zelo lepo. Živina se je že privadila na »tuf-tuf«, priporočali bi samo starišem, da naj opozore svoje otroke, da se ne bodo v zabavo nastavljali na cesto pred avtomobil in letali pred njim semintja, ker zna kdo to zabavo drago plačati. — **Železni most** je zelo potreben temeljitega popravila. Kakor čujemo, se bo z delom kmalu pričelo. Ne bi škodovalo, ako bi se ob priliki popraviljanja zvišala tudi tista nesrečna nizka ograja.

g Iz Gorij pri Bledu. Neki nesramnež, ki ima pogum le anonimna pisma pisati, drznil se je na naslov slavnega c. kr. gozdnega ravnateljstva v Gorici sledeče pismo poslati:

Poštni pečat Bled, 4. maja 1910.
Slavna c. kr. gozdna direkcija
v Gorici.

»S tem naznanjam, da je Jaka Pobjor, ti ki so v španoviji bili z nim kakor Matevž Por iz Kernice prodali več cesarskih štokov ki jih je kot več izvozil iz Pokluka za svoje prodal in še 6 štokov, ki so bili Maškovga šloga in ki jih zvozil Anžek iz Zaternika. In Taki Ljudje imajo vso prednost pri Ferštarnju, drugi pa tok nič ne vedo, vedo, mi pa vemo in povemo če ni res, pa naj se Oljoti popraša al pa še več Gorjančev in bohincov.

Spoštovanjem.

Iz vsebine tega slabo sestavljenega pisma se takoj razvidi, da hoče pisec tega pisma več gorjanskih voznikov in nabaviteljev štokov iz cesarskega gozda na Pokluki na podlagi njegovega anonimnega pisma na slavno gozdno direkcijo v Gorici tatvine obdolžiti. Ker se pa anonimnih pisem vsak pošten človek prav nič ne boji, ravnatoko tudi ne mi prizadeti gorjanski vozniki in nabavitelji štokov in sicer: Matevž Frčej, Andrej Frčej, Vincenc Frčej, Matevž Por, Jakob Smolej in Jur Por, povabimo onega nesramnega pisca, da naj pride s svojim njemu prirojenim umazanim imenom in dokazi na dan, ko bo pa prinesel z odprtim obličjem to obdolžitev nas prizadetih na jasno, potem dobi od nas lepo nagrado.

Več prizadetih.

g Čebelarški shod v Srednji vasi pri Poljanah se vrši v nedeljo, dne 31. julija ob tretji uri popoldne v gostilniških prostorih gospoda Čadeža. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarškega društva iz Ljubljane.

Dolenjske novice

d Iz Ambrusa. V kratkem se bo poslovil od nas gospod nadučitelj Henrik Lobe. Preselil se bo na Krko. Težko ga bomo pogrešali. Veliko dobrega nam je naredil v našem društvu, kjer je bil tajnik in predsednik odseka Orla. Bil je tudi organist in pevovodja. Poučeval je fante Orle v petju, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. V društvo je vedno rad zahajal, učil nas je pisati, računati, da je bilo veselje, za kar se mu lepo zahvaljujemo. Bog mu plačaj njegov trud! Želimo mu obilo uspeha na novi službi na Krki.

d Krka. Naša dva liberalna postoparja, ki živita samo od neumnosti šnopsarjev, sta se oglasila v »Slovenskem Domu«, v katerem sramotita naše vrle fante s čuki. Ni jima vseč, da se naši fantje izobrazujejo in si urijo duha in telo. Gotovo bi rajši videla, da bi v njih šnopsariji popivali in kvantali, kakor je navada pri »naprednih« šnopsarjih. Seveda lenobo pasti, za izobrazbo in poduk nič ne storiti, potem pa se bahati z naprednjaštvom in zmerjati s čuki, to je lahko in poceni. Tudi jima ni vseč, da naš župnik pobija liberalno časopisje in ne priporoča krivovernega liberalstva. Kaj pa hočeta? Vsaka družba, tako tudi cerkev, ima svoje postave, kakor imata vidva svoj liberalni narobe-katekizem. Mislita li, da bosta naša dva duhovnika vprašala za svet, kako naj ravnata, take luči, kakor sta vidva, liberalna puhloglavca? Ali mislita, da je napredek isto, kar surovost in zabavljanje zoper vero in cerkev? Menita li, da imajo ljudje zavezane oči in ne vidijo, kdo v naši župniji širi pravo izobrazbo, pravi napredek in pošteno razvedrilo, in kje je v resnici napredek, kje pa samo surovost, umazanost in pobalinstvo? Ali se morda v vajini šnopsariji prodaja napredek in izobrazba? Mi fantje nimamo toliko časa, kakor vidva, ki nimata drugega namena in dela, kakor rovat in hujskati zoper vero, duhovnike in cerkev, četudi bi se vajina šnopsarija že davno podrla, ko bi ne bila poleg cerkve. Potem pa še hinavsko govorita o zlorabi vere in cerkve, ki je vama deveta briga. Le tiho bodita, če ne bomo proti vama drugače nastopili!

d Iz Radeč pri Zidanem mostu. Gorelo je 29. junija na Logu. Zgorelo je posestniku Florijanu Simončiču vse razen kozolca. Zavarovan je bil pri »Vzajemni zavarovalnici« in je dobil takoj izplačano vso svoto. — Molčali smo o tem; ker nečednih reči ni ravno prijetno spravljati med svet. Pa naši gasilci so si poleg svojih nezaslug pri požaru pridobili zdaj še to zaslugo, da zmerjajo v res lušten »Slovenskem Domu« ljudi, ki so ves čas pridno in s trudom gasili s pijano druhaljo in z »žabarji«. Kaj ne, vrli gasilci, kvartanje se mora prej dokončati, potem šele se skobacajo ka-

ki štirji možici k orodju, za druge je pa »gvanta« škoda. In ko se pride kake štiri ure po izbruhu požara na kraj nesreče, se lepo prisloni na drevo, prižge cigareto in oblastno ukazuje ljudem, naj pustijo svojo pripravo in gredo k brambnemu orodju tlako delat za gasilce! — Ljuba bramba, ljudje vas poznajo še s Praprotnega in s Hotemeža in zdaj se jim greste zopet kazat v taki nagoti? Bramba, dokler bo tako disciplinirana, naj uživa občinsko podporo? Ljudje naj plačujejo od svojega trdo prisluženega denarja vam, da jih boste pri požaru izmučene in utrujene zmerjali z žabarji in s pijano druhaljo? Kdor ima oči, naj spregleda!

d Iz Radeč. Temeljni kamen za novo župno cerkev so nam blagoslovili 13. t. m. prevzvišeni gospod knezoškof obobilni udeležbi ljudstva, ki je sila vzradoščeno, da dobi že vendar enkrat toliko potrebno novo cerkev. Ljubeznjivi soc. demokrati železniški pa so sklenili, da za cerkev ne dajo ničesar. Ljudstvo spreglej!

d Pobjor. Na Jagnjenici pri Radečah so v nedeljo, 17. t. m., neki divjaški fantje pobili tri šuštaršičeve fante iz Starega dvora. Fantje leže s krvavimi glavami, eden bo težko okreval. Zalostno, da se celo prilika cerkvenega žeganja tako zlorabi. Pravijo, da so ravno svibenski fantje na glasu kot prav divji pretepači. Tudi alkohol igra zraven svojo vlogo.

d Dobrépolje. Slavnost Orlov dne 3. julija se je prav dobro izvršila. Zahvala gre pred vsem bratu predsedniku, bratu podpredsedniku in br. načelniku, dalje pa tudi vsem onim Orlom, kateri so pomagali okrasiti prostor za telovadbo. Hvale vredne so pa tudi naša dekleta izobraževalnega društva, ki so pri slavnosti nastopile v narodnih nošah, čeprav je bilo od neke gotove strani mnogo zabavljanja. Dekleta! Kljub vsem nasprotnim napadom pogumno naprej za našo dobro stvar!

d Sv. Križ pri Kostanjevci. Dne 17. julija se je vršil v stari šoli redni občni zbor posojilnice. Odbor je sestavljen sledeče: načelnik č. g. Kozma Pavlič, župnik; odborniki: Fatur Jakob, kaplan, Kerin Janez ml., posestnik, Colarič Andrej, posestnik, Hribar Franc, posestnik, Prah Anton, posestnik, Zevnik Jože, posestnik. V nadzorstvu so: Kerin Fran, župan in posestnik, Marolt Jernej, posestnik, Glinšek Jože, posestnik. Delež se je znižal od 12 K na 5 K. Odbor je tudi voljan, da prihodnje poslovno leto, če bo le mogoče, zniža tudi obrestno mero za posojila. Da se združnikom ustreže, se bo odslej uradovale ne samo ob nedeljah dopoldne, ampak tudi v petek dopoldne. — Posojilnica sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po štiri in pol odstotkov brez odbitka. Kmetje, oklenite se te domače posojilnice, ki hoče delovati v vaš blagor! — Društveno predavanje nam je isti dan preskrbel veleč. g. ravnatelj J. Traven. Zanimivo je govoril o velikem pomenu izobrazbe. ki kaže pot go-

: Naročajte „Slovenca“ .:

spodarski osamosvojitvi ljudstva potom združništva. Bodi mu tukaj izrečena iskrena zahvala! — Cena vina je v zadnjem času zelo poskočila: od 24 h na 36 do 44 h! Vzrok temu je, ker je letošnji vinski pridelek skoro uničen. Zlasti peronospora je prav močno napala trtje in zarod, ker nismo mogli vsled vednega deževja pravočasno škropiti. Prijela se je trtja tuintam tudi plesnoba. So vinogradi, ki so dali lansko leto do 30 vedrov, a letos niti treh ne bodo. — Telovadnemu odseku Orlov je daroval visokochastiti gospod dekan Schweiger 20 K. Gospodu dekanu kličemo Orli: Bog Vas živi!

d Od Sv. Trojice pri Mokronogu. Pri nas je marsikaj novega, pa še tudi veliko starega. Star je na primer občinski odbor, dasi je bil šele pred kratkim prenovljen. Da je postal nov odbornik naš naprednjak Jelenc, zato ni še odbor nič bolj nov, ker Jelenc je star, če ne po telesu, pa po duhu. Volivec je bilo, kakor je dejal njihov somišljenik, deset. Glavno besedo je imel pri njih naprednjak vseh naprednjakov Flajer, a kljub temu se mu je izpodmaknil zaželjeni županski stolec. Oh, da bi mu bili prišli pomagat saj tisti volivci, ki jim je bil on preskrbel »Slovenski Dom«. — Novo, čilo, pa je naše pred kratkim ustanovljeno društvo. Člani se pridno poslužujejo knjižnice, ki je sicer še majhna, a bo s časom že narastla. Ob priliki predavanja o sv. Cirilu in Metodu dne 10. julija se je nabralo za »Slovensko Stražo« brez vse agitacije 12 K. — Nabito poslušalcev je bilo župnišče v nedeljo popoldne dne 17. t. m., ko je prišel k nam deželni poslanec in odbornik dr. Lampe. Z zanimanjem smo poslušali njegova izvajanja o liberalizmu in socializmu, vskerm in gospodarskem. Nazadnje nam je podal sliko o delovanju deželnega zbora. Gospod govornik je postal ustanovni član našega društva. — Poživilo se bo naše društveno življenje, ko se v kratkem otvori posojilniški dom, kjer dobimo lepo društveno dvorano.

d Nevihna v Mokronogu. Danes ne morem poročati kaj veselega. Pretečeni teden nas je šiba božja hudo zadela. V tork je pobila toča skoraj vse v Brezovici, Malkovcu in dobro na Bojniku. V sredo smo pa mislili, da je sodni dan. Ob 4. uri popoldne se je vliilo in šlo tri ure, vode so nastopile spodnji del Mokronoga je bil v vodi, tako da so se v zabojih vozili po ulicah. Voda je vzela dva mostu, razdejala pota, do en meter globoko so pota razdejana. Najhuje je pa v gorah. Nešteto vinogradov se je utrgalo in pridrvilo v dolino, med potjo pa še zajelo hosto in pripeljalo vse seboj. Do 2000 kron ima marsikateri škoda. Vzelo je tudi prešiče in drva. Na Gori je udarila strela v lipo, škode ni nobene. Da bi nam Gospod naprej prizanesel!

d Bloke. Glas, ki kliče na pomoč obmejnim Slovencem, ki so v nevarnosti, da izgube svoj materini jezik in sveto vero, je našel tudi pri nas svoj odmev. Ustanovitev 10. julija se sicer ni mogla

vršiti tako slovesno, kakor drugod. Vendar smo imeli popoldne govor o sv. Cirilu in Metodu, popoldne pa majhno društveno veselico, pri kateri se je ustanovila podružnica »Slovenske Straže«. Sodeloval je pevski zbor od Sv. Trojice, ki je vneto prepeval domorodne pesmi. Najbolj je ugajal venček narodnih pesmi, ki jih je grlil dekliški zbor. Navdušeno ploskanje je pokazalo, kako vsem ugaja. Pri tej priliki smo trpko čutili, kaj nam na Blokah najbolj manjka. Dekleta dekliške zveze so pa v šaloigri »Kukavica, modra tica« pokazale svoje lepe zmožnosti na odru. K »Slovenski Straži« je pristopilo 70 članov. Kakor za vsako stvar, tako so tudi tukaj naša vrla dekleta pokazala največ srca in umevanja za žalostni položaj obmejnih bratov. — Znani liberalni dopisnik se zopet zaganja v izobraževalno društvo. Silno mu je v želodcu. Kako tudi ne, ko vidi, da se nam vse obnese, njemu pa vse izpodleti. Sedaj ga prav posebno bodejo krasni znaki dekliške zveze. Tako neumno laže in klobasari, da človek ne vé, ali bi ga pomiloval ali se mu smejal. Le tako naprej, potem ti bo še večkrat rigal osel, kakor zadnjič pri ponesrečeni veselici.

d Podzemelj. Ko sta se prejšnji tork vračala dva fanta z metliškega sejma, sta se med potjo sprla. Blizu Zemlja ju dohitijo štirje možje. Eden izmed teh zapazi, da ima Fr. Mazelle v roki odprt nož; zato gre na njega. Toda Fr. Mazelle ga sune z nožem; in ko hoče drugi fant Jaklič temu možu pomagati in prime Mazelleta za suknjo, se Mazelle zaobrne in še tega sune petkrat z nožem. Nekatere rane so bile nevarne, ena blizu srca, tako da so morali poslati po gospoda. Mazelle se je še isti večer sam naznanil orožnikom.

d Hotič. Cela Slovenija je že skoro posejana z nekakimi biseri sroče, napredka in socialnega življenja. Skoro vsaka večja vas ima izobraževalno društvo, Orla itd. V tekočem mesecu se je vzdignila takorekoč vsa zavedna slovenska zemlja ter hiti pomagat ubogim, od tujcev zatiranim bratom, katerim hoče požrešni Nemeč vzeti zadnjo pest zemlje. Zato pokažimo tudi mi Hočani, da vemo ceniti sebe, svoje zatirane obmejne brate, da vemo, kaj nam je sveta vera, katero hočejo odvzeti nevoščljivi tujci; pokažimo svetu, da tudi naša prijazna vasica hrani blaga, usmiljena srca, ki jim ni žal za 60 vinarjev, tudi ne za eno krono, kadar jo dajo v dober namen. Gotovo ste ugani, kaj vam hočemo položiti na srce. Naša želja namreč je, da ustanovimo tudi mi dobrodelno društvo »Slovensko Stražo«, ki naj bo naši vasič prva kal vsemu nadaljnjemu društvenemu življenju.

Hočani na plan,

napočil je dan!

Ne plaši naj vas trpljenje, ne znoj!

ker sad bo le trgal brat tvoj!

d Vinica. Če tudi je viniških liberalcev komaj peščica, bi vendar radi gospodarili pri občini. Poskusite! Pritožujejo se, da se je brez oklica dal

ograditi občinski prostor za živinski semenj. Oklicuje se pred cerkvijo, če liberalci oklicev ne slišijo, je le znamenje, da k cerkvi ne pridejo. Liberalno vpitje nas prav malo vznemirja.

d Loški potok. Pravijo, da v nedeljo 31. t. m. pride v našo dolino nekaj gospe od Ciril Metodove družbe, sokoli in pa še druga gospoda. Pripovedujejo tudi, da bo Sokol napravil javno telovadbo. Govore, da se bo nekaj ljudi pri nas osokolilo. Namigujejo, da bo stvar lepa v okrepitev Ciril Metodove podružnice in Sokola. Učitelj Polanc obljudljuje, da vse svoje moči posvete tej dobri stvari, da se ista dvigne visoko. No, mi se vsega tega ne bojimo, gotovo da ne. Opozarjamo pa vse naše somišljenike, kot tudi vse, ki niso liberalni, da vsa Ciril Metodova družba kot tudi njen stražnik in njena nada, Sokol, je popolno liberalna stvar. Vsa prireditve, bo imela liberalen značaj, pa naj se ta ali oni še tako priduša, da ne. Take prireditve se neliberalni človek ne more in ne sme udeležiti, še manj pa tisti, ki se smatra člana S. L. S. Take stvari ne smemo podpirati na noben način, nikakor ne s kakim prispevkom in tudi ne z udeležbo. Še če bomo od daleč stali in gledali, nas bodo šteli za svoje, če se pa udeležimo, še veliko bolj bodo vpili in pisali o silni množici. In naj velja naše ljudstvo in naša dolina za liberalno?! Naj se vesele, kolikor jim drago, a zraven mi ne bomo šli. Saj se nam obeta 7. avgusta toliko raznovrstnega: petje, govori, godba, javen nastop Orlov in drugo; to bo ob otvoritvi našega »Društvenega Doma«. Ondi in takrat se vidimo, liberalno veselico pa pustimo sokolom, sokolicam in drugim enakim tičem!

d Škoda po črvu. V zadnjem »Domoljubu« piše dopisnik iz Ribnice o veliki škodi, ki jo dela črv na njivah in kliče na pomoč poslance. Tem potom naznanjamo: Sedaj ne zboruje ne državni, niti deželni zbor in poslanci ne morejo ukreniti ničesar, pač pa naj županstva tistih občin, koder dela črv res veliko škodo, vložijo prošnje za odpis davkov. To velja županstvom ribniške, pa tudi sosednjih dolin.

Notranjske novice

n Borovnica. Kaj lepo smo pri nas praznovali deseti julij. Blagoslovili smo namreč zastavo našega izobraževalnega društva, katero so blagoslovili prevzvišeni knezoškof. Cel teden prej smo se že pripravljali za dostojen vsprejem prevzvišenega knezoškofa, dekleta so pletla vence za slavoloke, fantje postavljali vitke mlaje, tako, da je ob prihodu prevzvišenega Borovnico krasilo čez 20 mlajev in trije slavoloki. Mogočno streljanje iz topiča je naznanjalo v soboto popoldne, da se bližajo Borovnici prevzvišeni knezoškof. Do kapelice Matere božje so jim šli nasproti zastopniki izobra-

ževalnega društva, Orli v kroju, članice »Bogomile« z društvenimi znaki, Marijina družba in šolska mladina, kjer je prevzvišenega pozdravil gospod deželni poslanec Kobi kot predsednik izobraževalnega društva, po pozdravu smo odkorakali v cerkev, kjer so podelili prevzvišeni blagoslov z Najsvetejšim. V soboto zvečer priredilo je društvo prevzvišenemu podoknico, kjer so društveni pevci zapeli par lepih pesmic ter nato odkorakali z lampijončki pod okno kumice, gospe Boršnikove ter tudi nji zapeli par lepih pesmic. V nedeljo popoldne ob drugi uri, so se zbrali pred župniščem vsi člani izobraževalnega društva, od koder smo odkorakali v slavnostnem izprevodu med gromenjem topiča in ubranim potrkavanjem v cerkev, na čelu izpreveda so korakali Orli iz Brezovice z zastavo, za njimi domači Orli z zavito zastavo, za temi pa moški in ženske izobraževalnega društva ter častita duhovščina s prevzvišenim knezoškofom. V cerkvi so nato imeli prevzvišeni krasen govor, kjer so nam razložili pomen naše slovesnosti. Po govoru so prevzvišeni knezoškof v družbi preč. g. kanonika Kajdiža in domačih gospodov blagoslovili zastavo, na kateri je na eni strani sv. Ciril in Metod na drugi strani pa Orel. Nato je kumica, gospa Boršnikova razvila zastavo in privezala na njo trobojne trakove, belega za k. s. izobraževalno društvo, višnjevega za »Bogomilo« in rdečega za Orla. Po litanijah pa se je razvil zopet slavnostni izprevod iz cerkve v »Društven dom«, kjer je tajnik Orla Janko Telban v lepih besedah pozdravil prevzvišenega ter se jim zahvalil za trud, ki so ga imeli, da so prišli k nam, ter blagoslovili našo zastavo. Nato so dekleta »Bogomile« ob natlačeno polni dvorani predstavljale Sardenkovo »Mater Doloroso«. Vse igralke so svoje težke vloge prav častno rešile. Po igri pa je deželni poslanec g. dr. Zajec razvijal v krasnem govoru pomen »Slovenske Straže«, katera je že ob svoji ustanovitvi štela čez 100 članov in članic, s tem je naše ljudstvo pokazalo, da ni samo verno krščansko, ampak tudi globoko narodno. Odbor kateri se je na to izvolil, nam priča, da bode šel na delo, na delo vztrajno za blagor naše prelepe slovenske domovine.

n Z Vrhpolja. V sredo 13. t. m. smo praznovali Vrhpoljci 70letnico preč. g. župnika H. Dejaka. V torek zvečer so med pritrkavanjem zvonov goreli kresovi, pevski zbor pa je zapel slavljencu nekaj ljubkih pesmic. Slavoloki in zastave so krasile vas in naznanjale slovesnost dneva. Vrhpoljci so pokazali, kako ljubijo in visoko cenijo svojega župnika. Slavljencu ključemo: Bog Vas živi še mnogo let! — Fantje in dekleta se vrolo uče igre »Revček Andrejček«, ki bo privabila gotovo mnogo udeležencev. Igra je krasna in se že dolgo ni predstavljala na nobenem vipavskem odru. Natančneje poročilo v kratkem.

Idrijske novice. T a t se je oglašil v Pečniku blizu Ledin in pokradel ljudem, ki takega gosta že dali časa niso

imeli, marsikaj. Izpeljal je celo kravo iz hleva, da bi jo odgnal, pa so mu preprečili načrt.

n Toča je pobila 19. julija v idrijski okolici, posebno v Črnem vrhu in Godoviču. Škoda! Sena ne moremo posušiti, druge pridelke nam je pa zmanjšala toča.

n Novo mašo je obhajal 17. julija v Idriji g. Franc Kanduč, v Črnem vrhu pa 24. julija g. Anton Rupnik. Oba sta že tudi nastavljena, in sicer g. Kanduč v Starem trgu pri Ložu, g. Rupnik pa v Spodnji Idriji.

n Anton Kristan — mladino ljub. Kaj pa je še, česar se naš Ante še ni polotil? Politika se ne suče tako, kakor je on prerokoval. Po konsumih ima smolo, kakor smo v kratkem brali, da se mu vse ne zaupa. Rdeči tepci si drznejo toliko misliti, da mu nočejo enkratnega pota k predavanju štirikrat plačati. Še eno bom poskusil, si misli Ante. K mladim grem, ti me še niso preštudirali. Fante bi rad organiziral. Ne bo ravno težko. Sprijene mladine je v Idriji še preveč. Ta vendar ne bo šla v ona društva, v katerih imajo »farji« kaj besede. To je najprimernejši material za Tonetove organizacije.

n Drugo pot je ubral Ante pri mladih. Svaril jih je pred pijančevanjem in pred »šundromani«. Da bi te pes povohal! Ali nisi prej vsem vsega dovolil? Kdo je širil »Pod spovednim pečatom«? Kdo je pomagal pamflete spravljati med delavstvo? — Zdaj pa svari ta možicelj pred šundromani. Ali si more kdo misliti večjo ironijo?

n Zakaj je pa šel Kristan med idrijsko mladino? Ker je v politiki pogorel z liberalnimi veljaki vred. Zdaj, ko bi bilo dati korajže idrijski občini, se potegne nazaj. Za vsako figo je prej sklical shod, zdaj pa, ko je izrečena toli pričakovana rzsodba upravnega sodišča na Dunaju v tožbi idrijskega občinskega odbora proti deželnemu odboru, molči naš Ante. Mi smo pričakovali resolucij in protestov proti taki rzsodbi najvišjega sodišča, ki se menda Oswald boji. Če ne bi videli Kristana tu, bi mislili, da je obolel.

n Ni jim bila stranska stvar čitalnica. Tako se je govorilo v rdeči stranki za čitalnico. Ni dolgo tega, odkar je dr. Lončar v imenu stranke izjavil, da oni stoje še vedno na zahtevi, da se šte. 509 dozida, kakor hočejo liberalci.

n Tudi neki pristaš je Toneta interpeliral pri predavanju za mlade, zakaj ne pove nič o čitalnici in o zavrjeni pritožbi mestne občine. Toda Tone se je izmuznil, ne da bi stvar pojasnil.

n Slabe informatorje imajo iz Idrije liberalni in demokratski listi. Če kje zmagajo, zatribijo v svet. Če je kak pristaš Ljudske Stranke obsojen ali celo duhovnik, mora ves svet izvedeti; a če mora kak Sokol ričet jesti, pa molče. Kakšen ukor dobe ali izgube tožbo, noben »junak« si ne upa o tem poročati. Ni čudno, da vsak brez razlike stranke tako rad sega po katoliških listih.

n Vrhniške novice. Malenkost ni ljudje so naši liberalci. Ko se je pred kratkim mudil na Vrhnikih 27. domobranski pešpolk, vstopil je nek liberalni gospod v gostilno »Mantua«, ko so bili ravno častniki pri obedu, ter prične: »Gospodje, drznem se Vas opozoriti in prositi, naj se nikdo izmed gospodov častnikov ne gre brit h klerikalnemu brivcu.« Razume se, da so častniki s preziranjem preslišali tako netaktno prigovarjanje in so še v tem večjem številu posetili »klerikalnega brivca«. — D ne 18. t. m. se je ustanovila na Vrhnikih podružnica »Slomškove zveze«. K ustanovitvi je prihitelo precej sosednjih krščansko mislečih učiteljev in učiteljic. V svoji sredi smo imeli gg. drž. posl. Jakliča, člana dež. šol. sveta kanonika Kržiča, dež. poslanc. Ravnikarja in mnogo drugih odličnih gostov. — D ne 17. t. m. se je vršil na Blatni Brezovici političen shod, na katerem sta govorila poslanec Gostinčar in kaplan Vovko. Shodu je predsedoval bevški župnik gosp. Poljšak. — Prihodnji četrtek, to je 28. t. m. okrog 11. ure dopoldne prihiti na Vrhniko tržaška Marijina družba za žene in dekleta. Kakor se poroča iz Trsta, jih utegne biti nekaj stotin. Ko si ogledajo Vrhniko, opravijo v cerkvi sv. Pavla popoldansko pobožnost, nakar odhite proti domu. Dopoldansko pobožnost imajo na Žalostni gori pri Preserjih. — Jugoslovska strokovna zveza« je pokazala, da je res prava prijateljica delavcev. Delavcu Smrtniku, ki ga je g. Karl Jelovšek nepravilno odpuštil iz svoje tovarne, je naklonila 50 kron podpore, dasi ni bila tega dolžna. Delavci, le v vedno večjem številu okrog skupine J. S. Z.! Ne bo vam žal! — Slavno občinstvo še enkrat prijazno opozarjamo, da rajfajznovka v »Društvenem Domu« od zdaj naprej uraduje ob nedeljah, ponedeljkih in četrtekih dopoldne. — Šolska mladina v Ligojni je priredila pod vodstvom delavne gospodične učiteljice Jurjevčič dne 17. t. m. šolsko veselico v prid šolski knjižnici. Prireditve se je prav dobro obnesla.

n Logatec. Proslava 10. julija v spomin solunskih bratov sv. Cirila in Metoda se je v obeh Logatcih prav lepo izvršila. — V Dolnjem Logatcu je bila proslava združena z blagoslovitvijo zastave izobraževalnega društva in Orla. Zastavo je blagoslovil č. g. ravnatelj Traven iz Ljubljane, ki je imel tudi cerkveno opravilo. Lepo nam je govoril o sv. Cirilu in Metodu, posebej pa še o pomenu naše društvene zastave. — Po blagoslovitvi zastave, kateri sta kumovali g. Antonija Mihevc in Katarina Tršar, se je v novem »Društvenem Domu« ustanovila podružnica »Slovenske Straže«, kateri je pristopilo precejšnje število članov. Govoril je o »Slovenski Straži« zopet g. Traven lepo in navduševalno. Hvala mu! Hvala tudi obema kumicama za njuno prijaznost in vsem, ki so darovali kaj za krasno društveno zastavo. — »Slovenski Dom«, glasilo, v

katerem objavljajo tudi ubogi naši liberalčki plodove svojih revnih možganov, psuje sicer našo zastavo z »rdečo plahito« in obe kumici, z osebama, v našem kraju zlasti med liberalci dobro znanimi; — a mi rečemo, da bo katerokoli liberalno društvo logaško srečno in lahko veselo in bomo videli, da deluje, kadar bo dobilo tako zastavo, kakor je naša. Nočemo biti tako umazani, kakor je »Slovenski Dom« in njegov dopisnik, zato zadostuj samo to! Vsak pameten človek bode obsojal tako neumno pisanje, kakor ga je objavil v omenjeni zadevi neumni »Slovenski Dom«. — Tudi v Gornjem Logatcu je bila Ciril-Metodova nedelja lepa. Dopoldne so se društveniki udeležili službe božje, popoldne je pa društvo priredilo v svojih prostorih primerno slavnost, polno puka in zabave. Po navduševalnih deklaracijah in govoru č. gosp. kaplana Turšiča so člani in članice uprizorile dr. Krekovo igro »Tri sestre«. Kako življenja polna je bila ta igra; še nobena ne tako! Vsaka oseba je bila na svojem mestu, zlasti so ugajale vsa dekleta s svojimi sigurnimi nastopi. Čast našim igralcem! — Po igri se je ustanovila podružnica »Slovenske Straže«, ki ji je pristopilo 60 članov. — Obema podružnicama kliče: Delajti in rasti v korist obmejnih bratov! 10. julij pa ostani za vedno Logatčanom v lepem spominu! — »Bogomila«, ženski odsek izobraževalnega društva v Dol. Logatcu, se ustanovi prihodnjo nedeljo, dne 31. julija t. l. Pride tja govornik, zato dekleta in žene, ki vam je na srcu prava krščanska izobrazba, v nedeljo vse v »Društveni Dom«! Pokažite v obilnem številu, da je dolenjelogaško ženstvo v krščanskem taboru! Povsod se vzbuja tudi organizacija ženstva, prav je, če se vzbudi tudi pri nas! — »Društveni Dom«, delo dolenjelogaške poštvovalnosti, bo otvorjen dne 15. avgusta (Veliki Šmaren) t. l., na kar že zdaj opozarjamo slovensko javnost in naša društva. Veliko truda in težav smo prestali ob tem delu od vseh strani; naj bi nam dal vsaj 15. avgust nekoliko zadostjenja. Vrše se za to prireditve velike priprave; več o tem izpregovorimo v eni prihodnjih števil. Za zdaj samo: 15. avgusta v Dolnji Logatec!

n Brezovica pri Ljubljani. Vsa bratska društva, ki so našega mišljenja, naj pridejo v nedeljo na Brezovico, da tako pomorejo k slavnosti in povzdignejo ugled Orlov. Spored je zanimiv, kakor kaže vabilo: 1. Ob 2. uri sprejem bratskih društev in gostov pri kapelici Matere božje. 2. Ob pol 3. uri litanije Matere božje. 3. Po litanijah blagoslovljenje Doma. 4. Hug. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, moški zbor. 5. Govor. 6. P. Hug. Sattner: »Na planine«, mešani zbor. 7. »Poboljšana trmoglavka«, šaloigra v enem dejanju; spisal Jožef Vodopivec. 8. Stanko Premrl: »Telovadska«, moški zbor. 9. Srečolov. 10. Javna telovadba. Pri slavnosti sodeluje slavna godba iz Rovt. Vstop-

nina: Sedeži po 1 K; stojišča po 50 vinarjev. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. — Ob neugodnem vremenu se vrši slavnost z istim sporedom in ob istem času teden pozneje, to je dne 7. avgusta.

Iz raznih krajev

Štajersko. Promoviral je na graškem vseučilišču za doktorja prava g. Josip Požar, c. kr. sodni avskultant. — Uboj ali nesreča? Blizu Sv. Lovrenca nad Mariborom so našli ob železnici v mlaki krvi ležati Jakoba Godca iz Kaplje. Ima strto lobanjo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. — Župnijo Zreče je dobil č. gosp. Albin Slavec, kaplan v Zrečah. — Šolske sestre v Celju, ki imajo v zavodu osemrazredno dekliško šolo, vsprejmejo učenke tudi na stanovanje in hrano. Zraven imajo deklice priložnost učiti se modernih jezikov, glasovir, gosli, citer, brzopis, umetna ročna dela, šivati in prirojovati. Več pove predstojništvo zavoda. — Konjice. Veliko je vina v naših krajih, zato se ga tudi veliko izpije. Vsled tega strast in surovost rasteta, gostilne so polne, ob najsvečanejših urah slišiš kričanje, surovo kletev in razbrdano rajanje. Veliko število moških ob ponedeljkih ni za rabo, to so ljudje, ki obhajajo službo božjo pri vino- in žganjetočih. Strast za pijačo je kriva, da je ob nedeljah dopoldne več moških na trgu in v gostilnah, kot v cerkvi. Nravna vrednost mladine propada radi pijančevanja staršev in otrok. Zato je pa talentiranih otrok treba iskati z lučjo in skoro pri belem dnevu. Žalostna, a gola resnica! Kam nas bo to privedlo? Nesrečno ljudstvo, ali si slepo? Organizacija, tu je tvoje delo, ne pusti naroda pasti v žrelo alkoholizma!

Goriško. Zrakoplovstvo. Iz Gorice se poroča, da je zrakoplovec Hein poletel s svojim Wrightovim letalnim strojem na goriškem vojaškem vežbališču dvakrat v zrak. Pri drugem poletu je vzel s seboj tudi nekega potnika ter je krožil v zraku 2 uri 49 minut. Dvignil se je do višine 60 metrov. Hein je torej dosegel v Avstriji rekord v poletih s potniki. — Vlak obtičal v tunelu. Osebni vlak državne železnice, ki pride v Gorico ob 10. uri in tri četrt, je v nedeljo obtičal v tunelu, ki se nahaja nad Barkovljami, ker se je lokomotiva pokvarila. Počasi so ga spustili nazaj, da pride na svetlo, ter tam čakali, da pride druga lokomotiva z Občin. Vsled tega je imel vlak eno uro zamude. Potujočega ljudstva se je polastila grozna panika. Nesreče ni bilo nobene. — Kot prvi Slovenec je na goriški realki napravil vseh sedem razredov in maturo z odliko Anton Terčič iz Biljane.

Koroško. Predrznost nemškutarskega učitelja. Prejeli

smo dopis iz velikovške okolice: Neka deklica se je predrznila pisati v domači nalogi datum slovensko. Ko je nemškutarski učitelj to zapazil, napravil je celo litanije graj. Med drugim se je izrazil, da dotična šola ni slovenska — to je sicer res — in zategadelj se ne sme slovensko govoriti, še manj pa slovensko pisati. Akoravno otrokom vedno pripoveduje o staronemških bogovih, se vendar ni priljubil šolarjem. Pač vedo, da so to same basni. Ravno tako jim pridiguje o Nemčiji, o Bismarku, o protestantizmu itd. Kakšne namene ima pri tem, je pač jasno. Glaven namen je, oropati slovenske otroke materinega jezika in s silo ubiti v njih glave blaženo nemščino, potem pa polagoma narediti ugodna tla za protestantizem. Pač lepo postopanje!

Profesor pl. Balló, član ogrske znanstvene akademije in ravnatelj kemičnega preizkuševališča glavnega in stolnega mesta Budimpešte je kot končni sklep svojih večkratnih analiz podal sledeče:

„Izredno velika množina Glauberjeve soli in sestavin grenke soli, po kateri se odlikuje Franc Jožef-ova grenčica izmed vseh drugih enakovrstnih rudninskih voda — ne dopusti nobenega dvoma, da je njen priznani učinek pripisovati tema dvema osnovnima sestavinama.“

Avtoritete, kot so tajni svetnik profesor pl. Fehling, profesor Attfield v Londonu in mnogo drugih znamenitih kemikov, se pridružujejo temu mnenju s podobno se glasečimi izpričevani. 21

Dobre knjige

Vodnik marijanski. Navodilo za pravilno vodstvo Marijinih družb. Izdalo osrednje vodstvo Marijinih družb za ljubljansko škofijo. Cena v platno vezani knjigi 3 K 20 h. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Za voditelje Marijinih družb je ta knjiga nujno potrebna, posebno ker je sestavljena popolnoma za naše razmere in na podlagi mnogoletne skušnje. Nauki, ki jih nudijo voditeljem razne drugojezične knjige, niso povsem za naše družbe in ne odgovarjajo našim razmeram, zato je dalo osrednje vodstvo Marijinih družb po priporočilu prevzvišenega knezoškofa to knjigo v tisk. Voditelji Marijinih družb bodo sprejeli knjigo z veseljem. Obširna ocena sledi v strokovnih listih.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dne 20. julija, Praga: 16. 19. 31. 52. 66.
Dne 23. julija, Dunaj: 88. 83. 7. 5. 17.
Dne 23. julija, Gradec: 54. 1. 61. 25. 21.

Za kratek čas

REŠITEV UGANKE.

Jezik.

Rešitev je poslalo 124 rešilcev, izmed katerih 121 pravilnih, trije nepravilni, in sicer: denar, razum, vera.

Izžrebani so bili:

Oswald Ivan, dijak, Celovec, Wagasse 1. Detela: Malo življenje.

Fani Bizjak, Dunaj, Lerchenfelderstraße 115. P. Bourget: Razporoka.

Janez Pavlin, Brezovica Gor. p. Št. Jernej, Dolenjsko. A. Senoa: Zadnja kmečka vojska.

Kje je rešitelj?

Mnenje gospoda dr. Patak-a v Martonvásár.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Oprostite, če Vam pišem šele danes, a moral sem čakati, ker sem hotel podati svojo definitivno sodbo. Sedaj Vam končno lahko rečem, da sem imel z Vašim Serravallovim Kinavinom z železom v vseh slučajih malokrvnosti — vrsta živčne malokrvnosti — izvrstnih uspehov. Vaše vino se je izkazalo izvrstno v zdravljenju neke gospe, močno nevrastenične, ki je trpela na nespanju. Nočem zamolčati, da so Vaš izdelek radi jemali tudi otroci in da sem bil vedno zadovoljen z doseženimi uspehi.

Martonvásár, 21. maja 1909.

Dr. Patak.

CLIMAX motorji na petrolej

Najoenejši obrat.
Bachrich & Co.
tovarna za motorje
Dunaj XIX/6
Ballingst. 83.

Tržne cene

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 26. julija 1910.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	28	20	živá vaga:		
Rž	17	—	Goveda pitana	78	—
Ajda	15	70	Teleta težka	108	—
Ječmen	12	20	Teleta mala	100	—
Oves	10	—	Prašiči	128	—
Proso belo	10	60	Koštunji	100	—
Proso rumeno	15	80			
Koruzá stara	14	20	Kuretina in drugo:		
Koruzá nova	—	—	Maslo kuhano		
Leča	26	—	od K 200— do	280	—
Grah	20	—	Maslo surovo od		
Laneno seme	34	—	K 200— do	280	—
Grašica	22	—	Slanina sveža		
Domáca detelja	—	—	(špel)	168	—
Gorenjska repa	110	—	Slanina preka-		
Fižol Rižničar	—	—	lena	108	—
Fižol Prepelčar	—	—	Mast svinjska	100	—
Fižol Mandolón	—	—	Loj	98	—
Cebula	11	—	Jelca 100 kom	6	60
Krompir	6	—	Pisanci	1	20
Zelje veže	—	—	Golobi	—	60
Zelje kislo brez			Raca	3	60
soda	—	—	Gos	8	—
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez			Kolonijalno blago		
soda	—	—	na debelo		
Brinje	—	—	Riž Rangon od		
Kumna	70	—	K 25— do	21	—
Orchi	—	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	100	—	K 194— do	210	—
Jeziče	—	—	Štadkor	86	60
Zelod	—	—	Petrolej	27	60
Smrekovi storži	—	—			
Šeno	4	90			
Sirna	4	—			
Stelja	5	20			

Mala gostilna se prodá. K posestvu spada 13 mernikov posevte, 8 oralov gozda in 3 orale travnikov. Redi se lahko 4—5 glav. živine. Proda se zaradi bolezni. V začetku zadostuje 10.400 K. Več pove Ivan Dermutz, Šmišmavče, p. Vrba ob jezeru pri Rožaku, Kor.

LASE

od žensk strižene in zmešane plačam samo jaz najdražje, ker jih rabim za lastni izdelek

M. Podkrajšek
627 trizer 10-1
Ljubljana, Sv. Petra c. 32
v Levčevi hiši.

Ogromno

denarja prihranite, ako naročite takojčajaste ostanke za ženske obleke po 20 m, močni 8 K, zelo močni 10 K, posebno flati 12 K. Naročite čez 20 K franko.

Slovenska veletrgovska hiša
R. Sternecki v Celju.

Naročajte
„Slovenca“!

30 dni na poskus!

razpošilja na vse kraje razpošiljalnica živalnih strojev Strauss
Dunaj VII., Stebensterg. 13

Wertheim-Elektra K 85.

na široko znani kot najboljši rodbinski stroji sedanjosti, in vzame vsak stroj nazaj, ako ne prestane preizkušnje. Veliko 1000 dobavljiva Wertheimov si je možno ogledati. 1324

Zahtevajte cenik št. 161. Spričalo: Prosim pošljite mi proti takojšnjemu plačilu Wertheim-Elektra. To je že peti stroj, katerega sem jaz naročil in so vsi izvršeni. Rih. Chownetz, nadsodnik. Eielova (Slezija).

Dr. pl. Foedransperg

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 2

zopet ordinira

2116

Sprejemem takoj

dva učenca

od 14. do 16. let stara. 2081

Jernej Vidmar, kovač v Dobu pri Domžalah.

Sušilnice (derce) za sušenje hmelja,

75 dobro ohranjenih, prodam po nizki ceni. Fr. Erjavec, Vižmarje. P. Št. Vid pri Ljubljani. 2077

Mlin na tri tečeje posestvo

(zidan) in ležeče poleg mlina se takoj prodá. Več pove Marija Curhalek, Vel. Malence, pošta Krškavas, Dolenjsko. 2097

Redka prilika za nakup!

Prav dobra puška le 8 kron! Za gozdarje in varuhe lova pripočam brezhibne rabljive **Wernder- pehot. puške**, merilo 200 do 1600 korakov, dobro izstreljene, za medvede, divje prasce, jelene, srne, kože itd. zelo priporočljive, ker se zelo naglo v drugo in dalje bajejo, komad le K 8—, primerni patroni 30 kom. K 6'60. Enaka puška, prirejena za Lancaster zrnato patrono za gonjo, puške kal. 28 le K 13'50. Zelo priročljive. Patroni 30 kom. K 6'—. Dobe se pri 1900 Frideriku Ogrisu, puškarju, Smarjeta v Rožni dolini, Kor.

Zastonj se dobi težko kaj

toda čudovito cene ostanke od 5 do 15 metrov dolgosti poletnih in zimskih predmetov razpošilja v 4 kakovostih po 40 m za ceno K 15'—, K 17'—, K 19'—, K 25'—.

Ti ostanke se toplo priporočajo vsaki gospodinj. Zaloga ostankov pomladanske dobe po zelo nizkih cenah. Rjuhe iz najboljšega platna, zelo trpežne 1 kom. 150/225 cm le K 2'58. Brisače iz dvojn. damasta, čiste, krasna kakovost, 56/125 cm, 1 tucat mesto K 18'—, sedaj K 13'50.

Za neprimerno denar nazaj.

Posilja le **JOSIP EIMER, thalnica**, proti povzetju **Nachod II. Češko, Mrkonoši.** 2111

Razširjajte Domoljuba.

KATOLIŠKA BUKVARNJA V LJUBLJANI

priporoča sledeče knjige:

Za kratek čas in zabavo.

- Skrivnosti srca.** Novele. Vsebina: Castna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovadnica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. — K 1'20, vez. K 1'40.
- Skrivnost najdenko.** Povest. K —'60, vez. K —'90.
- Zbrani spisi za mladino.** Gangl Engelbert. I. zvezek. Vez. K 1'—.
- Turki pred svetim Tilnom.** Zgodovinska povest. Slapsak Julij. Vez. K 1'20.
- Spisi Mišjakovega Julčka.** I. zvezek z 11 slikami. Vez. K 1'—.
- Miedini.** Rapé A. I. zvezek z 8 slikami. Vez. K 1'—.
- Sajlivi Slovenec.** Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov K 1'50.
- Vojska na daljnem Vzhodu.** Natančen popis krvavih bojev med Rusi in Japonci. K 4'80, vez. K 6'—.
- Malo življenje.** Povest. Spisal dr. Detela. K 1'—, vez. K 1'90.
- Zadnja kmečka vojska.** Zgodovinska povest iz l. 1573. Spisal Šenoa. K 1'60, vez. K 2'60.
- Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.** Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —'80, vez. K 1'20.
- Pet tednov v zrakoplovu.** Verne Jules. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Fergusona. Vežano v platno K 3'80.
- Pasjenjavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.**
1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemska detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. — 8. Naš Gospod in sveti Peter. K 2'20, vez. K 3'20.
- Kraljica Dagmar.** Beneš-Trébizsky. Zgodovinski roman. Broš. K 3'20. Vez. K 4'30.
- Zadnji dnevi Jeruzalema.** (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. Dva dela K 3'80, vez. K 5'40.
- Oče naš.** Fran Malavasič. Povest za mladino in ljudstvo. Broš. K 1'50.
- Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —'90, vez. K 1'70.
- Ben-Hur.** Ludovik Wallace. — Podravska. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 4'50.
- Vstaja Škenderbegova.** Zgodovinska povest. Broš. K —'60, vez. K —'80.
- Jakoba Aleševca izbrani spisi.** Jos. Volc. I. zvezek: Kakó sem se jaz likal. I. del. — Doma. — V šolo. — Začne se nemščina. — Klosterski muc. — Z nemščino, gre naprej. K 1'20, vez. K 2'—.
- Jakoba Aleševca izbrani spisi.** Jos. Volc. II. zvezek: Kakó sem se jaz likal. II. del. — V Ljubljano! — Ljubljanska šola. — Vse se zasuče drugat. — Prva pot po svetu. — Razne zmešnjave. K 1'20, vez. K 2'—.
- Mali božja debrega sveta** ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev konec XVI. stoletja. K —'80.
- Razne povesti,** vsaka s poštnino vred 45 vin.: Jama nad Dobrušo. — Crni bratje. — Pod turškim jarmom. — Sveta grofinja Genovefa. — Vrtomirov prstan. — Avstrijska ekspedicija v Severnem ledenem morju — Ljubite svoje sovražnike. — S prestola na morišče. — Maron, krščanski deček iz Libanona. — Naselinkova hči. — Praški judek. — Roparsko življenje. — Andrej Hofer. — Ujetnik morskoga roparja. — Izdajalca domovine. — Arumugam, sin indijskega kneza. — Pri Vrbovčevem Grogi. — Mirko Poštenjakovič. — Srečolovec. — Močni baron Ravbar. — Repostevec. — Maksimilijan I., cesar mehikanski. — Zvesti sin. — Pavilna. — Car in tesar. — Rdeča in bela vrtinca. — Feldmaršal grof Radecki. — Izgubljena sreča. — Nikolaj Zrinski. — Slavček. — Nema deklica. — Najboljša dedščina. — Leseni križ. — Timotej in Filomen. — Evstahij. — Angel sužnjev.
- Razne povesti,** vsaka velja s poštnino vred 65 vin.: Bitka pri Visu. — Med plazovi. — Jernač zmagoval. — Jozafat, kraljevi sin Indije. — Burska vojska. — Pripovedke iz avstrijske zgodovine. — Darovana. — Znamenje starih. — Elizabeta, hči sibirskega jetnika. — Viljem baron Tegetthof. — Sultanovi sužnji. — Tri indijske povesti. — Ferdinand. — Pirhi. — Ivan, turški suženj. — General Lavdon. — Mali vseznalec. — Ludovik, mali izseljenec. — Roza Jelodvorska. — Sveti večer. — Kraljičin nečak. — Korejska brata. — Boj in zmag. — Nesrečnica. — Pomladni glasi. — Križem sveta. — Pavilna. — Beatin dnevnik. — Prisega huropskega glavarja. — Zlatokopi. — Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. — Preganjanje indijanskih misijonarjev. — Mlada mornarja.
- Povesti,** ki veljajo s poštnino vred 35 vin.: Krvna osveta. — V gorskem zakotju. — Koliščina in stepe. — Za kruhom. — Berač. — Elizabeta. — Boj s prirodo. — Treskova Uršika.

Nekaj poučnih knjig.

- Nemščina brez učitelja.** Sestavlil dr. Leopold Lenard. K 1'20.
- Laški, nemški in slovenski pogovori** s kratko slovnico slovenskega jezika. K 2'—.
- Hitro laški.** Najhitrejši način priučiti se laškemu razgovorjanju. K —'60.
- Nemško-slovenski slovar.** Sestavlil Kramaršič. K 2'20.
- Slovensko-nemški slovar.** Sestavlil Kramaršič. K 2'20.
- Angleščina,** iste se brez učitelja v slovenskem jeziku naučiti. K 1'—.
- Pravila dostojnosti.** Kažipot na polju olike in vpljudnosti. K —'40.
- Kristusovo življenje in smrt** v premišljevanjih in molitvah. Spisal Kocijančič. Dva zvezka. K 8'—, vez. K 11'—.
- Zivljenje svetnic in svetnikov božjih,** za celo leto. Dva zvezka K 11'—, vez. K 14'80.
- Križana usmiljenost** ali življenje sv. Elizabete. K 1'20.
- Pouk krščanskim staršem,** po nemški knjigi obdelal Bleiweis. K —'50.
- Pouk zaročencem in zakonskim.** Sestavlil Zabukovec. K 1'40.
- Domači zdravnik,** po naukih in izkušnjah župnika Kneippa. Za vsakdanje potrebe sestavlil V. Podgorc. K 1'20.
- Zbirka domačih zdravil** kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. K 1'—.
- Novi hitri računar.** Praktična knjižica, ki ima vse, kar je v kupilu in prodaji potrebno, že zanesljivo izračunano. Vez. K 1'20.
- Kubična knjiga** za trgovce z lesom. Obsega rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, račun na čevlje in metre. Vez. K 5'—.
- Zivinozdravništvo** ali nauk o spoznanju in ozdravljenju vnanjih in notranjih bolezní. Spisal dr. Strupi. K 3'60.
- Domači živinozdravnik.** Za potrebe kmetskega stanu. Spisal Dular. K 1'60.
- Nauk,** kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Spisal Bleiweis. K 1'60.
- Nauk,** kako pomagati živini ob porodu, ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. Spisal Bleiweis. K 1'20.
- Kmetom v pomoč.** Narodno-gospodarska razprava. Spisal Belec. K —'40.
- Zivinoreja in mlekarstvo.** Navodilo zadružnikom slovenskih mlekar. Spisal Pevc. K 1'—.
- Mladeničem.** Prvi zvezek: Obramba vere. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. K 1'—.
- Marijino kraljestvo na jutro.** Dvanajst zvezd v Marijino krono. Spisal Silvin Sardenko. K —'50.
- Slovenska stenografija.** Priredil Fr. Novak. Prvi del. Korespondenčno pismo. K 3'—.
- Angelček.** Kržič. Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II.—XVIII. vezan K 1'—.
- Vrtac.** Casopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1895, 1897, 1905—1909. vezano K 4'—.
- Slovenski ABC** v podobah za otroke. K —'80, vezano K 1'20.
- Hitra vožnja po železnici.** Knjiga s podobami za otroke. K 1'60.
- Staršem in vrgojteljem.** O. Julij Lintelo. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. 25 v.
- Sociologija.** Dr. Aleš Ušeničnik. K 8'50, vezano K 10'80.
- Knjigovodstvo.** Ivan Podlesnik. I. del. Vezano K 3'20.
- Knjigovodstvo.** Ivan Podlesnik. II. del. Vezano K 6'20.
- Mladenci na plani** 20 v.
- Mladeniška telovadna organizacija.** 60 v.
- Lurški čudoži.** Henrik Lasér. — Fran Maresič. K 2'—.
- Zgodovina novejšega slovenskega slovstva.** Ivan Grafenauer. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—, vezano K 2'50.
- Slovenska apostola.** Silvin Sardenko. Zgodovinska igra v petih dejanjih. K 1'20.
- Dekletom.** Prvi zvezek. Krščansko življenje. Spisal Anton Bon. Jeglič. K —'80.
- Obrtni red.** Zbirka in razlaga najvažnejših obrtnih zakonov etc. K 2'40.
- Hitro laški.** K —'60.
- Dobra kuharica.** Spisala Minka Vašičeva. K 6'—.
- Slovensko-nemški slovar.** Janežič — Bartel. broš. K 6'—, vez. K 7'20.
- Nemško-slovenski slovar.** Hubad. broš. K 6'—, vez. K 7'20.
- Vačna molitev pred Jesusom.** Vezano z rudečo obvezo K 3'—, z zlato K 3'90.